ΠΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....3

I. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....5

II. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ.....7

III. ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΗ.....8

1. ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ 8
2. ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 8
3. ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑ.....9
4. ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ (ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ) ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ 10
5. ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΜΕΛΩΝ (ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ) ΣΕ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΕΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ 10
6. ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ - 1974.....11
7. ΕΓΓΡΑΦΗ ΝΕΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ 11
8. ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΥΠΟ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ.....12
9. ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ 1974 / 31/12/2002.....14
10. ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31/12/1990 14
11. ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31/12/2002 14
12. ΒΑΘΜΙΔΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31/12/2002.....15
13. ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ 1974.....16
14. ΕΠΑΝΑΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΘΕΙΣΕΣ ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ.....17

IV. ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ.....18

1. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ 18

(α) Καταθέσεις..... 19
(β) Δάνεια..... 19
(γ) Συνοπτικός Πίνακας Καταθέσεων και Δανείων Σ.Π.Ι..... 22
(δ) Σύνολο Ενεργητικού Σ.Π.Ι. 23
(ε) Πλεονάσματα / Αποθεματικά Κεφάλαια..... 23
(στ) Διάφορα στοιχεία όλων των Σ.Π.Ι. την 31/12/2002..... 25
(ζ) Στοιχεία των μεγαλύτερων Σ.Π.Ι. την 31/12/2002 25
(η) Διάφορα..... 26
(θ) Εναρμόνιση με Ευρωπαϊκό Κεκτημένο..... 27

1.1 ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΤΔ.....29

(α) Δυσκολίες και Κυβερνητική Αρωγή 29
(β) Μετοχικό Κεφάλαιο 30
(γ) Καταθέσεις..... 30
(δ) Δάνεια.....30
(ε) Μακροπρόθεσμη Αγροτική Πίστη..... 32
(στ) Εμπορικές Εργασίες 33

(ζ) Ασφαλιστικές Εργασίες 34
(η) Υπηρεσία Εξωτερικών Συναλλαγών 34
(θ) Σύστημα Επεξεργασίας Επιταγών 34
(ι) Τραπεζική Κάρτα 35
(κ) Μελλοντικές Εξελίξεις 35
2. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ 36
(α) Αγορές και Πωλήσεις Καταναλωτικού Τομέα 37
(β) Ε.Σ.Ε.Λ. – Σ.Π.Ο.Λ.Π. Λτδ 39
(γ) Κεντρικοί Προμηθευτικοί Οργανισμοί 40
(δ) Συνεργατική Εταιρεία Εμφιαλώσεως Υγραερίου (ΣΥΝΕΡΓΚΑΖ) Λτδ 41
2.1 ΤΟΜΕΑΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΧΡΕΙΩΔΩΝ 42
3. ΤΟΜΕΑΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ 43
(α) Πωλήσεις / Μερίδιο Αγοράς Τομέα Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων 43
(β) Συνεργατικές Εταιρείες Διαθέσεως Γεωργικών Προϊόντων (ΣΕΔΙΓΕΠ) – Πρωτοβάθμιες 44
(γ) Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες (Σ.Π.Ε.) οι οποίες διατηρούν Τμήμα Φθαρτών. 46
(δ) Συνεργατική Ένωση Διαθέσεως Γεωργικών Προϊόντων (ΣΕΔΙΓΕΠ) Λτδ 46
(ε) Εναρμόνιση με Ευρωπαϊκό Κεκτημένο 47
4. ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ 48
(α) Συνεργατικός Οργανισμός Διαθέσεως Αμπελουργικών Προϊόντων (ΣΟΔΑΠ) Λτδ 49
(β) Νέα Συνεργατική Εταιρεία Βιομηχανικής Επεξεργασίας Γεωργικής Παραγωγής (ΝΕΑ ΣΕΒΕΓΕΠ) Λτδ 51
(γ) Συνεργατικός Οργανισμός Καπνοπαραγωγών (Σ.Ο.Κ.) Λτδ 52
(δ) Συνεργατικές Ενώσεις Διαθέσεως Χαρουπιών Λτδ 53
(ε) Συνεργατικός Οργανισμός Παραγωγής Ζωοτροφών (ΣΟΠΑΖ) Λτδ 54
(στ) Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες (Σ.Π.Ε.) οι οποίες διατηρούν Μονάδες Ζωοτροφών. 55
(ζ) Διάφορες Συνεργατικές Εταιρείες του Τομέα Μεταποίησης 56
5. ΤΟΜΕΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ 57
(α) Παγκύπρια Συνεργατική Συνομοσπονδία 58
(β) Συνεργατική Ομοσπονδία Διαθέσεως Χαρουπιών Λτδ 59
(γ) Παγκύπριο Συνεργατικό Ταμείο Υγείας Λτδ 60
(δ) Συνεργατική Εταιρεία Μηχανογραφήσεως (Σ.Ε.Μ.) Λτδ 60
(ε) Συνεργατική Ένωση Διακινήσεως Σιτηρών (ΣΕΔΙΣ) Λτδ 63
(στ) Συνεργατική Εταιρεία Ναυτιλιακών Υπηρεσιών Κύπρου (COMARINE) Λτδ 64
(ζ) Διάφορες Συνεργατικές Εταιρείες του Τομέα Υπηρεσιών 66
6. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ 65

V. ΔΙΑΦΟΡΑ 67

1. ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ 69
2. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ 69
3. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ 69
4. ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ 70
5. Η ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ 70

VI. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ 72

1. ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ 72
2. ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ 73

Ε Ι Σ Α Γ Ω Γ Η

Το Συνεργατικό Κίνημα της Κύπρου θεωρείται ένα από τα πλέον ισχυρά και καλά οργανωμένα Συνεργατικά Κινήματα παγκόσμια. Ο Συνεργατισμός στην Κύπρο εισήχθηκε στις αρχές του εικοστού αιώνα. Η πρώτη Συνεργατική μονάδα εμφανίστηκε στην Κύπρο το 1909 με την ίδρυση της **"Χωρικής Τράπεζας Λευκονοίκου "**.

Ο πρώτος περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμος θεσπίστηκε το 1914 και αρμόδια υπηρεσία για την προώθηση του θεσμού του Συνεργατισμού ήταν το Γεωργικό Τμήμα. Το 1935 συστάθηκε ειδικό Κυβερνητικό Τμήμα Συνεργατικής Αναπτύξεως το οποίο επανδρώθηκε με τον Έφορο Συνεργατικών Εταιρειών και άλλο κατάλληλο προσωπικό.

Κατά την ανακήρυξη της Κύπρου σε ανεξάρτητη Δημοκρατία το 1959/60, το Συνεργατικό Κίνημα ήταν αρκετά αναπτυγμένο και συνέχισε να λειτουργεί με βάση τον Περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμο και τους Θεσμούς (Κεφ. 114 και Νόμος 28/59). Σε κάθε χωριό και προάστιο είχε ιδρυθεί και λειτουργούσε τοπικό Συνεργατικό Πιστωτικό Ίδρυμα και Συνεργατικό Παντοπωλείο. Επίσης, ορισμένα βασικά γεωργικά προϊόντα πωλούνταν και εξάγονταν πάνω σε συνεργατική βάση, πράγμα που προωθήθηκε με τη δημιουργία οργανισμών εμπορίας και μεταποίησης της γεωργικής παραγωγής.

Η τουρκική εισβολή του 1974 είχε σοβαρές επιπτώσεις και στο Συνεργατικό Κίνημα του τόπου μας. Ως συνέπεια της εισβολής μεγάλος αριθμός συνεργατικών εταιρειών, οι οποίες είχαν έδρα τους και λειτουργούσαν στα κατεχόμενα, εκτοπίστηκαν ή αδρανοποιήθηκαν και απώλεσαν όλα τα περιουσιακά τους στοιχεία. Από αυτές ορισμένες επαναδραστηριοποιήθηκαν στις ελεύθερες περιοχές.

Αρκετές άλλες συνεργατικές εταιρείες των ελεύθερων περιοχών πλήγηκαν σοβαρά από την Τουρκική Εισβολή, γιατί περιουσιακά τους στοιχεία εκατομμυρίων λιρών σε ακίνητα, εξοπλισμό και πρώτες ύλες παρέμειναν στις κατεχόμενες περιοχές.

Οι εκάστοτε Κυβερνήσεις, εκτιμώντας το θετικό ρόλο του Συνεργατικού Κινήματος στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του τόπου, αντίκρισαν με κατανόηση τα προβλήματα που προέκυψαν στο Συνεργατισμό από την Τουρκική Εισβολή και συνέβαλαν με διάφορους τρόπους στην αντιμετώπιση τους. Δανειοδότησαν τις εκτοπισμένες εταιρείες με κυβερνητικά κεφάλαια για να μπορέσουν να αποπληρώσουν τις προ της εισβολής καταθέσεις τους οι οποίες ανέρχονταν σε £18 εκατομμύρια. Το 1990 παραχωρήθηκε χαμηλότοκο δάνειο ύψους £67 εκατομμυρίων στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ για να αντιμετωπίσει και ξεπεράσει τις συνέπειες από το κεφαλαιουχικό έλλειμμα που δημιουργήθηκε, λόγω της τουρκικής εισβολής και από διάφορες ενέργειες/πράξεις, επενδύσεις και δανειοδοτήσεις.

Το 1987 τέθηκε σε εφαρμογή η νέα περί Συνεργατικών Εταιρειών Νομοθεσία (Νόμοι Αρ. 22 του 1985 και 68 του 1987), σκοπός της οποίας ήταν η εκδημοκρατικοποίηση του Συνεργατικού Κινήματος, έτσι που η λειτουργία του να συνάδει με τις διεθνώς αποδεκτές Συνεργατικές Αρχές. Επίσης μια άλλη σημαντική αλλαγή η οποία επήλθε με το νέο Νόμο είναι η δημιουργία Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών η οποία είναι αρμόδια για τον έλεγχο των λογαριασμών και της όλης οικονομικής διαχείρισης των υποθέσεων των Συνεργατικών Εταιρειών από

μέρους των αξιωματούχων τους. Η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει ψηφίσει τους περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικούς) Νόμους του 2000 και 2003 (Ν.171(1)/2000, 8(1), 123(1)/2003 και 124(1)/2003). Οι τροποποιήσεις αυτές στοχεύουν στην ενίσχυση της αποτελεσματικότερης εφαρμογής της νομοθεσίας περί Συνεργατικών Εταιρειών και στην πιο εύρυθμη λειτουργία του θεσμού, καθώς και στην εναρμόνιση της με τις Κοινοτικές Οδηγίες που αφορούν τα πιστωτικά ιδρύματα.

Τα τελευταία χρόνια ήταν για το Συνεργατικό Κίνημα περίοδος σημαντικής προόδου. Η ραγδαία ανάπτυξη των εργασιών κυρίως των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (ΣΠΙ) ήταν πραγματικά εντυπωσιακή. Πέραν της εξυπηρέτησης στο μέγιστο δυνατό βαθμό των βασικών αναγκών των μελών, ένας από τους κυριότερους στόχους ήταν η αναβάθμιση του προσωπικού, των προσφερόμενων υπηρεσιών, της τεχνολογίας και των κτιριακών εγκαταστάσεων, πράγμα που επιτεύχθηκε σε μέγιστο βαθμό.

Στην έκθεση αυτή φαίνεται η αλματώδης αύξηση των καταθέσεων και δανείων που καταμαρτυρεί από τη μια την εμπιστοσύνη των μελών και γενικά του κυπριακού λαού προς τις Συνεργατικές Εταιρείες αλλά και επιφορτίζει από την άλλη τους διάφορους φορείς του Συνεργατικού Κινήματος με τεράστιες ευθύνες για συνετή διαχείριση των κεφαλαίων αυτών, στα πλαίσια πάντα των σημερινών οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων.

Ι. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Το Τμήμα Συνεργατικής Ανάπτυξης έχει μετονομαστεί σε Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών (Υ.Ε.Α.Σ.Ε.) μετά την εφαρμογή της εναρμονισμένης με τις Ευρωπαϊκές Τραπεζικές οδηγίες Νομοθεσίας στις 25.07.2003 με την οποία εγκαθιδρύεται η Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών ως αρμόδια Εποπτική Αρχή για όλα τα Σ.Π.Ι. Η Υ.Ε.Α.Σ.Ε. με την νέα Νομοθεσία ανεξαρτοποιείται και ο ρόλος της αναβαθμίζεται και οι αρμοδιότητές της διευρύνονται σημαντικά.

Της Υπηρεσίας προϊσταται ο ΄Εφορος Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών ο οποίος διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο για περίοδο πέντε χρόνων η οποία είναι ανανεώσιμη. Με βάση τη σχετική Νομοθεσία καθιδρύεται πενταμελής Επιτροπή της Υπηρεσίας η οποία απαρτίζεται από τον ΄Εφορο ο οποίος προεδρεύει της επιτροπής και τέσσερα άλλα μέλη τα οποία διορίζονται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για περίοδο πέντε ετών. Ο επαναδιορισμός μέλους είναι δυνατός για μια μόνο επιπλέον πενταετή θητεία.

Η Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών ασκεί την εποπτεία/ επιθεώρηση των Συνεργατικών Εταιρειών (ΣΕ) και είναι αρμόδια για την προώθηση και ανάπτυξη του θεσμού του Συνεργατισμού στην Κύπρο πάνω σε ορθολογιστικές βάσεις μέσα στα πλαίσια της Περί Συνεργατικών Εταιρειών Νομοθεσίας και των διεθνώς αναγνωρισμένων Συνεργατικών Αρχών.

Βασικό μέλημα της είναι η εποπτεία της ομαλής και εύρυθμης λειτουργίας των ΣΕ, καθώς και η ανάπτυξη, βελτίωση, επέκταση και αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρονται από αυτές σε όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων τους: Πιστωτικό, Καταναλωτικό, Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων, Μεταποίησης, Ασφαλιστικών και άλλων Υπηρεσιών. Πρωταρχικός στόχος της Υπηρεσίας είναι ακόμα η καθοδήγηση και η παροχή βοήθειας στις ΣΕ για την εναρμόνιση τους με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο.

Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων ο Έφορος και οι Λειτουργοί της Υπηρεσίας, εποπτεύουν και παρακολουθούν την λειτουργία και τη διαχείριση των ΣΕ και έχουν συχνές και προσωπικές επαφές με τους αξιωματούχους, τους οποίους συμβουλεύουν κατάλληλα για την ομαλή διαχείριση και για την όλη οικονομική κατάσταση των Εταιρειών τους. Επίσης συμβουλεύουν, καθοδηγούν και υποδεικνύουν τη λήψη διαφόρων μέτρων ή και παίρνουν διορθωτικά μέτρα μέσα στα πλαίσια του Νόμου Περί Συνεργατικών Εταιρειών, των Θεσμών, των Ειδικών Κανονισμών και των Οδηγιών/Εγκυκλίων του Εφόρου, για βελτίωση του τρόπου λειτουργίας των ΣΕ, ενώ φροντίζουν παράλληλα για την επιμόρφωση του προσωπικού και των αξιωματούχων τους, με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρουν στα μέλη τους. Εισηγούνται και εποπτεύουν την εισαγωγή βασικών διαδικασιών και συστημάτων εσωτερικού ελέγχου στις ΣΕ, ώστε να εκσυγχρονιστούν και να προσαρμοστούν στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες και εξελίξεις.

Το πρόγραμμα μηχανογράφησης των υπηρεσιών της Υπηρεσίας βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης για αναβάθμισή του με στόχο τη βελτίωσή του και κάλυψη των αναγκών που παρουσιάζονται με την εναρμόνιση.

Τα καθήκοντα, οι ευθύνες / εργασίες της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών έχουν υπερδιπλασιαστεί τα τελευταία χρόνια. Αυτό οφείλεται κυρίως στη ραγδαία και αλματώδη ανάπτυξη των εργασιών και δραστηριοτήτων των Συνεργατικών Εταιρειών, στην αυξημένη ανάγκη για εφαρμογή και ενδυνάμωση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, στις νέες συνθήκες και αυξανόμενες σύγχρονες απαιτήσεις, στην εμπλοκή του σε σωρεία θεμάτων σχετικών με την εναρμόνιση με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, στην εφαρμογή νέων νομοθεσιών και στις μεγάλες προκλήσεις και αλλαγές στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον που διαμορφώνεται.

Από το 1985 το προσωπικό, δυστυχώς, της Υπηρεσίας έχει μειωθεί, σε αντίθεση με τις εργασίες των Συνεργατικών Εταιρειών και ιδιαίτερα του πιστωτικού τομέα, που αναπτύχθηκαν κατακόρυφα. Είναι επιτακτική η ανάγκη για ενδυνάμωση και επαρκέστερη επάνδρωση, καθώς και αναδόμηση / αναβάθμιση της Υπηρεσίας, για να μπορέσει να ασκεί την εποπτεία - που είναι η κύρια αρμοδιότητα του - και ιδιαίτερα να προλαμβάνει ή να ελαχιστοποιεί τις πιθανότητες κρουσμάτων ατασθαλιών σε Συνεργατικές Εταιρείες. Επιπλέον θα μπορέσει να καθοδηγήσει και να βοηθήσει τις Συνεργατικές Εταιρείες στην εναρμονιστική τους προσπάθεια με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο. Αναμένεται ότι η πρόταση για ενίσχυση και αναβάθμιση της Υπηρεσίας θα τύχει της δέουσας αντιμετώπισης από την Κυβέρνηση και τη Βουλή.

ΙΙ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Η Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών κατά την 31/12/2002 είχε το ακόλουθο προσωπικό:

	ΘΕΣΕΙΣ		
	Προβλεπόμενες	**Υφιστάμενες**	**Κενές**
1. *ΕΦΟΡΟΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ*			
Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Αναπτύξεως	1	1	-
Ανώτεροι Πρώτοι Συνεργατικοί Λειτουργοί	3	3	-
Πρώτοι Συνεργατικοί Λειτουργοί	5	5	-
Ανώτεροι Συνεργατικοί Λειτουργοί	10	9	1
Συνεργατικοί Λειτουργοί 1ης Τάξης	16	1	15
Συνεργατικοί Λειτουργοί *	9	19	(10)
Λειτουργός Συνεργατικής Ανάπτυξης	1	1	-
ΣΥΝΟΛΟ	45	39	6
2. *ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ*			
Μόνιμο	13	10	3
Έκτακτο	0	4	(4)
ΣΥΝΟΛΟ	13	14	(1)
3. *ΒΟΗΘΟΙ ΓΡΑΦΕΙΟΥ/ΑΧΘΟΦΟΡΟΙ ΚΛΗΤΗΡΕΣ*	2	2	-
4. *ΑΠΟΣΠΑΣΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ*			
Λογιστής 2ης τάξης	2	1	1
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	**62**	**56**	**6**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

**: Στην Υπηρεσία υπηρετούσαν δέκα (10) υπεράριθμοι Συνεργατικοί Λειτουργοί, έναντι κενών θέσεων Συνεργατικών Λειτουργών 1ης τάξης.*

III. ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΗ

Παρατίθεται πιο κάτω πίνακας, στον οποίο φαίνεται ο αριθμός των Εταιρειών που ήταν εγγεγραμμένες την 31/12/1990 και την περίοδο από 31/12/1998 μέχρι 31/12/2002 και λειτουργούσαν στις ελεύθερες περιοχές, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των 19 επαναδραστηριοποιηθέντων Συνεργατικών Εταιρειών.

1. *ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ*

Επαρχία	1990	1998	1999	2000	2001	2002
Λευκωσίας	168	156	152	152	152	152
Λεμεσού	147	142	142	142	141	140
Πάφου	103	101	101	102	101	99
Λάρνακας	55	54	54	53	53	53
Αμμοχώστου	23	20	20	20	21	21
Κερύνειας	2	2	2	2	2	2
ΣΥΝΟΛΟ	**498**	**475**	**471**	**471**	**470**	**467**

2. *ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ*

Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας	Αριθμός Συνεργατικών Εταιρειών				Ποσοστό %			
	1999	2000	2001	2002	1999	2000	2001	2002
Πιστωτικός	359	360	363	363	76,2	76,4	77,3	77,8
Καταναλωτικός	50	48	42	41	10,6	10,2	8,9	8,8
Εμπορίας Γεωργ. Προϊόντων	29	30	31	29	6,2	6,4	6,6	6,2
Μεταποίησης	15	15	15	15	3,2	3,2	3,2	3,2
Υπηρεσιών	17	17	18	18	3,6	3,6	3,8	3,8
Ασφαλιστικός	1	1	1	1	0,2	0,2	0,2	0,2
ΣΥΝΟΛΟ	**471**	**471**	**470**	**467**	**100**	**100**	**100**	**100**

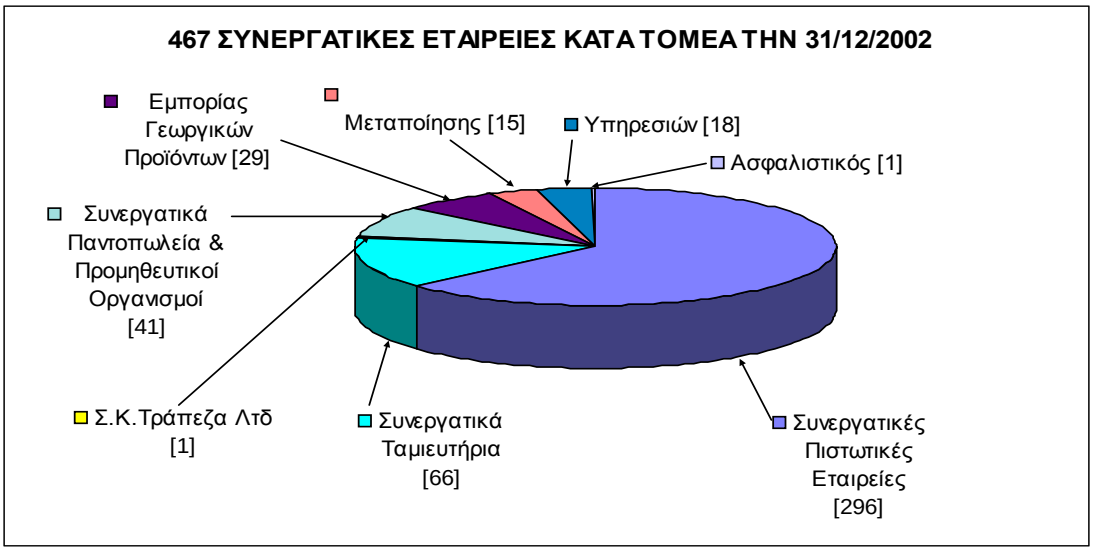

3. ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑ

Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας	Λ/σία		Λ/σός		Πάφος		Λ/κα		Αμ/στος		Κ/νεια		Σύνολο	
	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000
Πιστωτικός	112	113	108	107	79	79	43	44	15	15	2	2	359	360
Καταναλωτικός	17	17	18	18	9	9	5	3	1	1			50	48
Εμπ. Γεωρ.Πρ.	8	7	7	8	9	10	1	1	4	4			29	30
Μεταποίησης	5	5	6	6	3	3	1	1					15	15
Υπηρεσιών	9	9	3	3	1	1	4	4					17	17
Ασφαλιστικός	1	1											1	1
ΣΥΝΟΛΟ	152	152	142	142	101	102	54	53	20	20	2	2	471	471

Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας	Λ/σία		Λ/σός		Πάφος		Λ/κα		Αμ/στος		Κ/νεια		Σύνολο	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
Πιστωτικός	114	115	108	108	79	78	45	45	15	15	2	2	363	363
Καταναλωτικός	15	14	16	16	8	8	2	2	1	1			42	41
Εμπ. Γεωρ.Πρ.	8	7	8	8	10	9	1	1	4	4			31	29
Μεταποίησης	5	5	6	6	3	3	1	1					15	15
Υπηρεσιών	9	10	3	2	1	1	4	4	1	1			18	18
Ασφαλιστικός	1	1											1	1
ΣΥΝΟΛΟ	152	152	141	140	101	99	53	53	21	21	2	2	470	467

4. ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ (ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ) ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Επαρχία	1990	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Λευκωσίας	135.638	158.840	160.120	165.362	164.971	170.386	177.220
Λεμεσού	78.270	83.900	84.470	87.242	87.001	89.893	93.498
Πάφου	23.294	32.050	32.300	33.376	33.284	34.390	35.770
Λάρνακας	31.199	33.500	32.075	33.123	33.032	34.130	35.459
Αμμοχώστου	33.620	38.590	41.035	42.390	42.273	43.641	45.392
Κερύνειας	309	400	500	507	505	560	621
ΣΥΝΟΛΟ	302.330	347.280	350.500	362.000	361.066	373.000	387.960

Με βάση τον περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμο τα μέλη των Πρωτοβάθμιων Συνεργατικών Εταιρειών είναι φυσικά πρόσωπα τα οποία:

α) Συμπλήρωσαν το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους.

β) Διαμένουν ή είναι ιδιοκτήτες ακίνητης ιδιοκτησίας στην περιοχή των εργασιών της Εταιρείας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Υπάρχουν μέλη τα οποία είναι εγγεγραμμένα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, σε περισσότερες από μια Συνεργατικές Εταιρείες. Στον πιο πάνω πίνακα τα μέλη που είναι εγγεγραμμένα σε πέραν της μιας εταιρείες, έχουν ληφθεί υπόψη μόνο μια φορά για να αποφευχθεί ο διπλοϋπολογισμός. Σε αντίθετη περίπτωση, ο συνολικός αριθμός των μελών για το 2000 θα ανερχόταν σε 517.000, για το 2001 σε 534.000 και για το 2002 σε 555.907.

5. ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΜΕΛΩΝ (ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ) ΣΕ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΕΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Επαρχία	1990	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Λευκωσίας	1.788	1.780	1.803	1.812	1.792	1.795	1.817
Λεμεσού	316	312	298	298	319	320	320
Πάφου	62	62	62	62	58	58	58
Λάρνακας	34	34	33	33	33	33	36
Αμμοχώστου	37	37	37	37	37	37	37
Κερύνειας	-	-	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	**2.237**	**2.225**	**2.233**	**2.242**	**2.239**	**2.243**	**2.268**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Στα πιο πάνω στοιχεία δεν συμπεριλαμβάνονται οι Συνεργατικές Εταιρείες-μέλη στις τρεις εκτοπισμένες και μη δραστηριοποιημένες δευτεροβάθμιες Συνεργατικές Εταιρείες.

6. ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ - 1974

Επαρχία	Αρ. Εταιρειών	Αρ. Μελών
Λευκωσίας	64	19.000
Λάρνακας	2	220
Αμμοχώστου	108	33.950
Κερύνειας	51	15.430
ΣΥΝΟΛΟ	**225**	**68.600**

7. ΕΓΓΡΑΦΗ ΝΕΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Τα περιθώρια εγγραφής νέων Συνεργατικών Εταιρειών είναι περιορισμένα, διότι κάθε χωριό έχει τη δική του Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία και πολλά χωριά το δικό τους Συνεργατικό Παντοπωλείο. Η εμπορία των γεωργικών προϊόντων των μελών γίνεται είτε από την τοπική Συνεργατική Εταιρεία ή από Συνεργατικές Εταιρείες Διάθεσης Γεωργικών Προϊόντων ή από Περιφερειακές, Επαρχιακές ή και Παγκύπριες Συνεργατικές Εταιρείες

Κατά την περίοδο 1991 - 2002 έχουν εγγραφεί **27** νέες Συνεργατικές Εταιρείες ως ακολούθως:

1. Συνεργατικό Ταμιευτήριο Κατοίκων Περιοχής Κυθρέας Λτδ.
2. Συνεργατικό Ταμιευτήριο Εργατών και Υπαλλήλων Κύπρου (ΣΤΕΥΚ) Λτδ.
3. Συνεργατικό Ταμιευτήριο Ξενοδοχειακών Υπαλλήλων Πάφου Λτδ.
4. Περιφερειακή ΣΕΔΙΓΕΠ Παλαιχωρίου Λτδ.
5. Συνεργατικό Ταμιευτήριο Αυτοτελώς Εργαζομένων (ΣΤΑΕ) Λτδ.
6. ΣΕΔΙΓΕΠ Περιφέρειας Μαρωνίου Λτδ.
7. Συνεργατικό Ταμιευτήριο Λάρνακας Λτδ.
8. Συνεργατικό Ταμιευτήριο Πολυτέκνων Λτδ.
9. ΣΕΔΙΓΕΠ Φαρμακά - Οδούς Λτδ.
10. Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Αγίου Τύχωνα – Αμαθούντας.
11. Συνεργατική Εταιρεία Εκτοπισθέντων Παραμαλίου.
12. ΣΕΓΥΠ Μιτσερού Λτδ.
13. ΣΕΔΙΓΕΠ Στρουμπίου - Πολεμίου Λτδ.
14. Συνεργατική Εταιρεία Διάθεσης Δασικών Προϊόντων Κάμπου - Τσακκίστρας Λτδ.
15. Συνεργατικό Ταμιευτήριο Επιστημόνων Μηχανικών Κύπρου Λτδ.
16. ΣΕΔΙΓΕΠ Κυπερούντας, Δυμών και Χαντριών Λτδ.
17. Συνεργατικό Ταμιευτήριο Εκτελωνιστών (ΣΥΤΕΚ) Λτδ.
18. ΣΕΔΙΓΕΠ Στατού - Αγίου Φωτίου Λτδ.
19. ΣΕΔΙΓΕΠ " Ασπρόκρεμμος" Λτδ (Πεδινή περιοχή Πάφου).
20. Συνεργατική Εταιρεία Κτηνοτρόφων Πάφου (ΣΥΝΕΚΤΗ) Λτδ.
21. Συνεργατική Εταιρεία Διάθεσης Αρωματικών & Φαρμακευτικών Φυτών (ΣΕΔΑΦΦ) Λτδ.
22. Συνεργατικό Ταμιευτήριο Αγίας Μαρίνας, Κορμακίτη, Καρπάσιας, Ασωμάτου (ΑΜΚΚΑ) Λτδ.

23. ΣΕΔΙΓΕΠ Σολιάς Λτδ.
24. Συνεργατικός Οργανισμός Πρωτοβουλία Γυναικών Κύπρου Λτδ.
25. Συνεργατική Εταιρεία Μπανανοπαραγωγών Πάφου Λτδ.
26. Συνεργατικό Ταμιευτήριο Στήριξης Νέων Λτδ.
27. Συνεργατικός Συντονιστικός Φορέας Διάθεσης Γεωργικών Προϊόντων.

8. ***ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΥΠΟ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ***

Κατά τη χρονική περίοδο 1991 - 2002 τέθηκαν υπό εκκαθάριση οι **61** πιο κάτω Συνεργατικές Εταιρείες:

1. Συνεργατικό Παντοπωλείο Κάθηκα Λτδ.
2. Συνεργατικό Παντοπωλείο Καλού Χωρίου Λεμεσού Λτδ.
3. Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Ασπρογιάς.
4. Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Ψαθίου.
5. Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Προδρομίου (Πάφου).
6. Συνεργατικό Παντοπωλείο Αρεδιού Λτδ.
7. Συνεργατικό Παντοπωλείο Επισκοπής (Πάφου) Λτδ.
8. Συνεργατικό Παντοπωλείο Ακρωτηρίου Λτδ.
9. Συνεργατικό Παντοπωλείο Ομόδους Λτδ.
10. Συνεργατικό Ταμιευτήριο Δημοσίων Υπαλλήλων Πάφου Λτδ.
11. Συνεργατική Εταιρεία Εκτοπισθέντων Χρυσοχούς.
12. Συνεργατικό Παντοπωλείο Τριών Ελιών Λτδ.
13. Συνεργατικό Παντοπωλείο Μιτσερού Λτδ.
14. Συνεργατική Εταιρεία Εκτοπισθέντων Γιαλιάς.
15. Συνεργατικό Παντοπωλείο Πισσουρίου Λτδ.
16. Συνεργατικό Παντοπωλείο Αθηένου Λτδ.
17. Συνεργατικό Παντοπωλείο Επισκοπειού Λτδ.
18. Συνεργατικό Παντοπωλείο Αγ.Γεωργίου Λεμεσού Λτδ.
19. Συνεργατική Προμηθευτική Οργαν. Λεμεσού - Πάφου Σ.Π.Ο.Λ.Π. Λτδ.
20. Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Κινούσας.
21. Συνεργατικό Παντοπωλείο Μαθιάτη Λτδ.
22. ΣΕΔΙΓΕΠ Πάνω Πλατρών Λτδ.
23. Συνεργατικό Παντοπωλείο Λειβαδιών - Αληθινού Λτδ.
24. Συνεργατικό Παντοπωλείο Βυζακιάς Λτδ.
25. Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Αναλυόντα.
26. Συνεργατικό Παντοπωλείο Οίκου Λτδ.
27. Συνεργατική Εταιρεία Εκτοπισθέντων Μαρί.
28. Συνεργατικό Παντοπωλείο Κυπερούντας Λτδ.
29. Συνεργατικό Παντοπωλείο Πολυστύπου Λτδ.
30. Συνεργατική Εταιρεία Αρδεύσεως Λάνιας Λτδ.
31. Συνεργατικό Παντοπωλείο Ψημολόφου Λτδ.
32. Συνεργατικό Ταμιευτήριο Εργατών & Υπαλλ. Κύπρου (ΣΤΕΥΚ) Λτδ.
33. Συνεργατικό Παντοπωλείο Λαγουδερών Λτδ.
34. Συνεργατικό Παντοπωλείο Γερακιών Λτδ.
35. Συνεργατικό Παντοπωλείο Πλατανιστάσας Λτδ.
36. Συνεργατικό Παντοπωλείο Κοράκου Λτδ.
37. Συνεργατικό Παντοπωλείο ΔΕΛΦΟΙ Λευκωσίας Λτδ.
38. Συνεργατικό Παντοπωλείο Πάνω Αρόδων Λτδ.
39. Συνεργατικό Παντοπωλείο Κοίλης Λτδ.

40. Συνεργατικό Παντοπωλείο Μοσφιλωτής Λτδ.
41. Συνεργατική Εταιρεία Ποδηλάτων και Μοτοσυκλεττών Λτδ.
42. Συνεργατική Εταιρεία Λαχειοπωλών Λεμεσού Λτδ.
43. Συνεργατική Έπαυλη Κουκλιών Λτδ.
44. Συνεργατικό Παντοπωλείο Ορούντας Λτδ.
45. Συνεργατικό Παντοπωλείο Φαρμακά Λτδ.
46. Συνεργατικό Παντοπωλείο Κάτω Μονής Λτδ.
47. Συνεργατικό Ταμιευτήριο Σπουδάζουσας Νεολαίας Λτδ.
48. Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Ξυλιάτου.
49. Συνεργατικό Παντοπωλείο Αγίου Ιωάννη (Λευκωσίας) Λτδ.
50. Συνεργατικό Παντοπωλείο Ξυλοτύμπου Λτδ.
51. Συνεργατικό Παντοπωλείο «Ο ΠΟΝΟΣ» Λτδ.
52. Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Μαθηκολώνης.
53. Συνεργατικό Παντοπωλείο Κλήρου Λτδ.
54. Συνεργατικό Παντοπωλείο Κελλακίου Λτδ.
55. Συνεργατική Προμηθευτική Εταιρεία Υποδηματοποιών Επαρχίας Λεμεσού Λτδ.
56. Συνεργατικό Παντοπωλείο Πύλας Λτδ.
57. Συνεργατικό Παντοπωλείο Πόλης Χρυσοχούς Λτδ.
58. Συνεργατικό Παντοπωλείο Μαθιάτη Λτδ.
59. ΣΕΔΙΓΕΠ Στρουμπίου - Πολεμίου Λτδ.
60. Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Πραιτωρίου.
61. Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Μεσόγης.

Οι τύποι των πιο πάνω εταιρειών συνοψίζονται ως εξής:

9	Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες
3	Συνεργατικές Εταιρείες Εκτοπισθέντων
3	Συνεργατικά Ταμιευτήρια
38	Συνεργατικά Παντοπωλεία
2	Συνεργατικές Εταιρείες Διαθέσεως Γεωργικών Προϊόντων
1	Συνεργατικός Προμηθευτικός Οργανισμός (ΣΠΟΛΠ Λτδ)
5	Συνεργατικές Εταιρείες Διαφόρων Τύπων

61	

Οι λόγοι της διάλυσης των εταιρειών είναι οι ακόλουθοι:

- Οι 9 Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες και οι 3 Συνεργατικές Εταιρείες Εκτοπισθέντων που διαλύθηκαν, ήταν πολύ μικρές και δεν εξυπηρετούσαν πλήρως τους σκοπούς της ίδρυσής τους. Τις ανάγκες των μελών των Εταιρειών αυτών κάλυψαν μεγαλύτερες Πιστωτικές Εταιρείες που επεξέτειναν την περιοχή των εργασιών τους στα πλαίσια της πολιτικής της συμπλεγματοποίησης.

- Το Συνεργατικό Ταμιευτήριο Δημοσίων Υπαλλήλων Πάφου Λτδ έχει συγχωνευθεί με την Συνεργατική Οικοδομική Εταιρεία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου Λτδ και η Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Μεσόγης με το Ελληνικό Συνεργατικό Ταμιευτήριο Πάφου Λτδ. Επίσης, το Συνεργατικό Ταμιευτήριο Σπουδάζουσας Νεολαίας Λτδ διαλύθηκε λόγω του ότι ήταν πολύ μικρό και δεν εξυπηρετούσε πλήρως τους σκοπούς της ίδρυσής του, καθώς και για διάφορα άλλα λειτουργικά προβλήματα.

- Ο λόγος της διάλυσης των 38 Συνεργατικών Παντοπωλείων οφείλεται στις μεγάλες ανακατατάξεις που έχουν επέλθει παγκύπρια στον καταναλωτικό τομέα με τη δημιουργία μεγάλων σύγχρονων υπεραγορών, στα αστικά κυρίως κέντρα.

- Ο λόγος της διάλυσης του Συνεργατικού Προμηθευτικού Οργανισμού Λεμεσού - Πάφου (ΣΠΟΛΠ) Λτδ ήταν η συγχώνευσή του με την ΕΣΕΛ Λτδ μετά από μελέτες και υποδείξεις Σουηδών εμπειρογνωμόνων. Η νέα ενοποιημένη Εταιρεία φέρει την επωνυμία ΕΣΕΛ - ΣΠΟΛΠ (E&S) Λτδ.

- Οι υπόλοιπες 5 Εταιρείες Διαφόρων Τύπων διαλύθηκαν για διάφορους λειτουργικούς και άλλους λόγους.

9. ***ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ 1974 / 31/12/2002***

	Λ/σία	Λ/σός	Πάφος	Λ/κα	Αμ/στος	Κ/νεια	ΟΛΙΚΟ
Συνεργ.Πιστ.Εταιρείες	35	-	-	2	56	28	121
Συνεργ.Ταμιευτήρια	1	-	-	-	4	1	6
Συνεργ. Παντοπωλεία	25	-	-	-	34	12	71
Διάφοροι Τύποι	3	-	-	-	14	10	27
ΣΥΝΟΛΟ	**64**	**-**	**-**	**2**	**108**	**51**	**225**

10. ***ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31/12/1990***

	Λ/σία	Λ/σός	Πάφος	Λ/κα	Αμ/στος	Κ/νεια	ΟΛΙΚΟ
Συνεργ.Πιστ.Εταιρείες	109	90	81	42	63	28	413
Συνεργ.Ταμιευτήρια	36	10	2	3	6	1	58
Συνεργ. Παντοπωλεία	61	25	13	6	34	12	151
Διάφοροι Τύποι	24	22	7	6	16	10	85
ΣΥΝΟΛΟ	**230**	**147**	**103**	**57**	**119**	**51**	**707**

11. ***ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31/12/2002***

	Λ/σία	Λ/σός	Πάφος	Λ/κα	Αμ/στος	Κ/νεια	ΟΛΙΚΟ
Συνεργ.Πιστ.Εταιρείες	107	94	76	41	63	28	409
Συνεργ.Ταμιευτήρια	41	13	2	6	5	1	68
Συνεργ. Παντοπωλεία & Προμηθευτ.Οργαν.	39	16	8	2	35	12	112
Διάφοροι Τύποι	24	16	12	6	16	10	84
ΣΥΝΟΛΟ	**211**	**139**	**98**	**55**	**119**	**51**	**673**

***ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ**:*

(α) *Στις πιο πάνω 673 Συνεργατικές Εταιρείες συμπεριλαμβάνονται και οι 225 των κατεχομένων περιοχών.*

(β) *Στους διάφορους τύπους Εταιρειών συμπεριλαμβάνεται η Σ.Κ. Τράπεζα Λτδ, η Συνεργατική Οικοδομική Εταιρεία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου Λτδ, διάφορες Συνεργατικές Εταιρείες Συγκέντρωσης, Εμπορίας και Διάθεσης Γεωργικών Προϊόντων, Εταιρείες Μεταποίησης καθώς και Εταιρείες Υπηρεσιών, όπως η Συνεργατική Εταιρεία Μηχανογράφησης, η CO-MARINE, η Παγκύπρια Συνεργατική Συνομοσπονδία Λτδ και η Παγκύπρια Συνεργατική Εταιρεία Ασφαλιστικών Υπηρεσιών Λτδ.*

12. ***ΒΑΘΜΙΔΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31/12/2002***

	Λ/σία	Λ/σός	Πάφος	Λ/κα	Αμ/στος	Κ/νεια	ΟΛΙΚΟ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΕΣ (Μέλη: Φυσικά Πρόσωπα)	203	133	97	53	117	49	652
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΕΣ (Μέλη: Πρωτοβάθμιες Συν.Εταιρείες ή και άτομα)	1	4	1	1	2	2	11
ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΕΣ (Μέλη: Δευτεροβάθμιες Συνεργατικές Εταιρείες)	7	2	-	1	-	-	10
ΣΥΝΟΛΟ	**211**	**139**	**98**	**55**	**119**	**51**	**673**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

΄Ολες οι Συνεργατικές Εταιρείες είναι περιορισμένης ευθύνης, εκτός από τις Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες, που είναι απεριόριστης ευθύνης.

13. *ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ 1974*

	Αρ. Εταιρειών
Πρωτοβάθμιες:	
Συν. Πιστωτικές Εταιρείες	121
Συνεργατικά Ταμιευτήρια	6
Συνεργατικά Παντοπωλεία	71
Συν. Ετ. Ενοικιάσεως Γης	1
Συν. Ετ. Ελαιοπαραγωγών	9
Συν. Ετ. Κωφαλάλων	1
Συν. Επαύλεις	1
Συν. Ετ. Εμπορίας Γεωργ. Προϊόντων	3
ΣΟΔΕΜ (Μόρφου)	1
ΣΟΔΕΑ (Αμμοχώστου)	1
Συν. Οργαν. Καπνοπαραγωγών (ΣΟΚ)	1
Συν. Χειρωνακτικές Εταιρείες	1
Συν. Ετ. Λεμονοπαραγωγών	1
Συν. Ετ. Πορτοκαλοπαραγωγών (Αμ/στου - Λ/κας)	1
Συν. Ετ. Φρουτοπαραγωγών	1
Δευτεροβάθμιες:	
Συν. Ενώσεις Διαθέσεως Χαρουπιών	2
Συν. Προμηθευτική Ένωση (ΣΠΕΑΛ)	1
Συν. Ένωση Λεμονοπαραγωγών (ΣΕΛΕΚ)	1
Τριτοβάθμιες:	
Ναυτιλιακών Υπηρεσιών Κύπρου (COMARINE)	1
ΣΥΝΟΛΟ	**225**

14. ***ΕΠΑΝΑΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΘΕΙΣΕΣ ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ***

Δεκαεννέα (19) Συνεργατικές Εταιρείες των κατεχομένων περιοχών έχουν επαναδραστηριοποιηθεί στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου. Οι Εταιρείες αυτές είναι οι ακόλουθες:

1. Σ.Π.Ε. Κοντέας
2. Σ.Π.Ε. Μακράσυκας
3. Σ.Π.Ε. Αχερίτου
4. Σ.Π.Ε. Ακανθούς
5. Σ.Π.Ε. Μόρφου
6. Σ.Π.Ε. Αγ.Αμβροσίου (Κυρήνειας)
7. Σ.Π.Ε. Λευκονοίκου
8. Σ.Π.Ε Γιαλούσας
9. Συνεργατικό Ταμιευτήριο 'Αχνας Λτδ
10. Συνεργατικό Ταμιευτήριο Δημοσίων Υπαλλήλων Κυρήνειας Λτδ
11. Συνεργατικό Ταμιευτήριο Λύσης Λτδ
12. Συνεργατική Εταιρεία Ενοικιάσεως Γαιών Άχνας (ΣΕΕΓ) Λτδ
13. Συνεργατικός Οργανισμός Καπνοπαραγωγών (ΣΟΚ) Λτδ
14. Συνεργατικός Οργανισμός Διαθέσεως Εσπεριδοειδών Αμμοχώστου (ΣΟΔΕΑ) Λτδ
15. Συνεργατική Εταιρεία Διαθέσεως Γεωργικών Προϊόντων Λύσης Λτδ
16. Συνεργατική Εταιρεία Κωφών Λτδ
17. Συνεργατική Προμηθευτική Ένωση Αμμόχωστου-Λάρνακας (ΣΠΕΑΛ) Λτδ
18. Συνεργατική Εταιρεία Ναυτιλιακών Υπηρεσιών Κύπρου (CO-MARINE) Λτδ
19. Συνεργατική Έπαυλη Ονήσιας Λτδ

IV. ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

1. *ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ*

Ο Πιστωτικός Τομέας είναι ο βασικός τομέας και ο χρηματοδότης του Συνεργατικού Κινήματος. Ο Τομέας αυτός αποτελείται από 363 Πιστωτικά Ιδρύματα, ως ακολούθως:

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ				
	1998	1999	2000	2001	2002
Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες	297	296	296	296	296
Συνεργατικά Ταμιευτήρια	63	62	63	66	66
Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ	1	1	1	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	**361**	**359**	**360**	**363**	**363**

Οι Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες και Ταμιευτήρια **(Σ.Π.Ι.)** αποτελούν μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς. Λειτουργούν με κύριο σκοπό την εξυπηρέτηση των μελών τους και των κοινοτήτων ή των περιοχών στις οποίες δραστηριοποιούνται και πραγματοποιούν ελάχιστα ή λογικά κέρδη. Οι υπηρεσίες που προσφέρουν περιορίζονται, κατά κύριο λόγο, στην αποδοχή καταθέσεων και στη χορήγηση δανείων στα μέλη τους. Οι Ειδικοί Κανονισμοί της κάθε Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας ή Ταμιευτηρίου καθορίζουν ανώτατα όρια, τόσο στο ύψος των καταθέσεων που δέχονται όσο και στο ύψος των δανείων που συνάπτουν. Επίσης, οι Ειδικοί Κανονισμοί καθορίζουν ανώτατο όριο στο ύψος των δανείων που χορηγούν στο κάθε μέλος. Οι Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες είναι απεριόριστης ευθύνης ενώ στα Συνεργατικά Ταμιευτήρια η ευθύνη των μελών είναι περιορισμένη.

Ο Τομέας παρουσιάζει σταθερή αναπτυξιακή πορεία, όπως φαίνεται στους πιο κάτω πίνακες. Τούτο είναι αποτέλεσμα της εμπιστοσύνης που τα συνεταιρισμένα μέλη τους και το κοινό γενικά περιβάλλουν τα Σ.Π.Ι., η οποία πηγάζει από την ορθολογιστική και σωστή διαχείριση της συντριπτικής πλειοψηφίας των αξιωματούχων αλλά και από τη δυναμική που αναπτύσσει το ίδιο το Κίνημα.

Με την ενθάρρυνση της ιδέας της αποταμίευσης σε τοπικό επίπεδο και την προώθηση των Συνεργατικών Αρχών της αυτοβοήθειας και αλληλοβοήθειας, τα Σ.Π.Ι. κατάφεραν όχι μόνο να γίνουν αυτάρκεις σε κεφάλαια αλλά να διαθέτουν και πλεονάσματα τα οποία συγκεντρώθηκαν στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ, η οποία με τη σειρά της δανειοδοτεί Συνεργατικές Εταιρείες που αντιμετωπίζουν στενότητα κεφαλαίων και άλλους παραγωγικούς τομείς του Συνεργατικού Κινήματος.

Η Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών εποπτεύει τα Σ.Π.Ι. και συμβουλεύει τους αξιωματούχους σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής των εργασιών τους και την εφαρμογή των βασικών αρχών που διέπουν τις πιστωτικές εργασίες και ιδιαίτερα την τήρηση επαρκούς ρευστότητας. Στόχος και πολιτική της Υπηρεσίας είναι όπως όλα τα Σ.Π.Ι. ακολουθούν την Κυβερνητική Νομισματική Πολιτική, λαμβανομένων πάντοτε υπόψη και των διεθνών Συνεργατικών Αρχών και της ιδιαιτερότητας και ιδιομορφίας του Συνεργατικού Κινήματος.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:
Στα στοιχεία που αναφέρονται στις πιο κάτω παραγράφους α-η, περιλαμβάνονται και τα στοιχεία δύο Συνεργατικών Παντοπωλείων (Σ.Π. Καλλιάνων Λτδ και Σ.Π. Πελενδρίου Λτδ), ενώ δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία της Σ.Κ. Τράπεζας Λτδ.

(α) Καταθέσεις

Παρατίθεται πιο κάτω πίνακας με τις καταθέσεις στα Σ.Π.Ι. για τα έτη 1990 - 2002:

Καταθέσεις κατά την 31η Δεκεμβρίου					
Έτος	Όψεως £000	Προθεσμίας £000	Περιοδικές £000	Σχολικές £000	Σύνολο £000
1990	172.438	710.586	5.217	14.620	902.861
1991	188.825	844.807	6.659	15.517	1.055.808
1992	185.132	1.021.300	7.107	16.776	1.230.315
1993	271.621	1.113.326	9.037	23.276	1.417.260
1994	274.890	1.305.794	8.893	18.840	1.608.417
1995	265.118	1.505.887	9.894	19.505	1.800.404
1996	280.829	1.664.571	11.316	20.220	1.976.936
1997	306.936	1.847.111	11.604	20.887	2.186.538
1998	320.872	2.060.789	13.003	21.743	2.416.407
1999	393.718	2.140.986	14.392	21.591	2.570.687
2000	459.359	2.326.386	13.551	22.264	2.821.560
2001	455.214	2.616.581	13.497	23.788	3.109.080
2002	523.821	2.949.580	15.140	24.822	3.513.363

(β) Δάνεια

Ένας από τους κύριους σκοπούς των Σ.Π.Ι. είναι η εξασφάλιση κεφαλαίων για την παραχώρηση δανείων στα μέλη τους. Τούτο επιτυγχάνεται με τη σταθερή και συνεχή αύξηση των καταθέσεων στις Εταιρείες αυτές όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω. Οι γεωργοί / παραγωγοί ήταν οι πρώτοι που ωφελήθηκαν από τις Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες. Παράλληλα όμως και με την ίδρυση των Επαγγελματικών Ταμιευτηρίων, η παραχώρηση πιστώσεων και δανείων έχει επεκταθεί σ' όλες σχεδόν

τις τάξεις του Κυπριακού λαού. Δάνεια παραχωρούνται σήμερα και για άλλους σκοπούς, όπως οικιστικούς, σπουδαστικούς, για θέματα υγείας κ.α. ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα κάθε εταιρείας και τη δυνατότητα του μέλους για αποπληρωμή.

Το σύνολο των γεωργικών δανείων τα οποία παραχωρούνται από τα τοπικά Σ.Π.Ι., μαζί με τα γεωργικά δάνεια τα οποία παραχωρεί η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα απευθείας για διάφορους σκοπούς και προγράμματα, καλύπτουν το 71% περίπου των γεωργικών δανείων που παραχωρούνται παγκύπρια, τα δε οικιστικά δάνεια καλύπτουν το 70% των δανείων αυτών σε παγκύπρια πάλι βάση.

Οι αξιωματούχοι συναισθανόμενοι την ευθύνη έναντι των μελών και κυρίως των καταθετών συμβουλεύονται και καθοδηγούνται να είναι πολύ προσεκτικοί στην έκδοση νέων δανείων. Επιβάλλεται να εξετάζουν προσεκτικά το σκοπό του δανείου, την προσφερόμενη ασφάλεια και τη δυνατότητα για κανονική αποπληρωμή των δόσεων. Παράλληλα, οι χρεώστες οφείλουν να φροντίζουν να αποπληρώνουν τα χρέη τους κανονικά και έτσι οι αιτήσεις για διαγραφή χρεών είναι πολύ περιορισμένες.

Κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι τα τελευταία χρόνια έχουν δανειοδοτηθεί από τα Σ.Π.Ι. με αρκετά εκατομμύρια λίρες Δήμοι, Συμβούλια Βελτιώσεως, Κοινοτικές Αρχές και άλλοι Δημόσιοι φορείς για έργα κοινής ωφελείας.

Παρατίθεται πιο κάτω κατάσταση κατά τύπο δανείων προς τα μέλη για την περίοδο 1990 - 2002:

Δάνεια κατά την 31η Δεκεμβρίου						
Έτος	Βραχυ-πρόθεσμα £000	Μεσο-πρόθεσμα £000	Μακρο-πρόθεσμα £000	Σε τρεχούμ. Λογαριασμό £000	Προκατ. Έναντι Γεωργ. Προϊόντων £000	Σύνολο £000
1990	100.419	416.655	59.363	211.236	277	787.950
1991	115.841	477.742	93.929	249.248	207	936.967
1992	133.138	588.637	85.980	300.045	223	1.108.023
1993	159.468	677.485	98.189	334.742	547	1.270.431
1994	173.265	806.733	106.478	365.732	114	1.452.322
1995	187.530	936.430	111.023	416.166	237	1.651.386
1996	204.954	1.037.133	128.746	465.161	372	1.836.366
1997	217.753	1.115.428	162.530	495.044	285	1.991.040
1998	233.279	1.212.336	175.847	511.068	180	2.132.710
1999	261.967	1.357.329	191.965	598.798	155	2.410.214
2000	254.144	1.404.021	210.045	615.590	133	2.483.933
2001	27.030	1.772.529	157.015	562.221	302	2.519.097
2002	23.127	1.860.591	245.195	541.296	41	2.670.250

Στον πιο κάτω πίνακα φαίνονται τα δάνεια που παραχωρήθηκαν, κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας τα έτη 1999 - 2002.

Είδη Δανείων	1999		2000		2001		2002	
	£000	%	£000	%	£000	%	£000	%
Γεωργικά	141.782	5,88	141.734	5,71	100.596	4,0	100.526	3,77
Οικιστικά/ Οικοδομικά	1.416.151	58,76	1.428.235	57,50	1.140.102	45,26	1.149.675	43,05
Προσωπικά/ Επαγγελματικά	806.787	33,47	869.666	35,01	1.217.080	48,31	1.356.944	50,82
Δημόσιες & Τοπικές Αρχές	45.494	1,89	44.298	1,78	61.319	2,43	63.105	2,36
ΣΥΝΟΛΟ	**2.410.214**	**100,0**	**2.483.933**	**100,0**	**2.519.097**	**100,0**	**2.670.250**	**100,0**

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

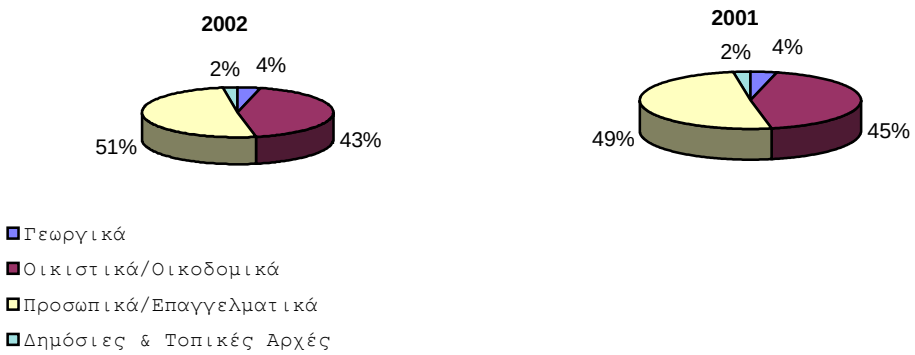

(γ) Συνοπτικός Πίνακας Καταθέσεων και Δανείων Σ.Π.Ι.

Παρατίθεται πιο κάτω πίνακας στον οποίο φαίνονται οι πληρωτέες καταθέσεις και τα εισπρακτέα δάνεια στις τοπικές ΣΠΕΤ από το 1965 μέχρι το 2002:

Έτος	Καταθέσεις £000	Δάνεια £000
1965	11.623	10.591
1970	28.110	24.290
1975	49.721	37.033
1980	124.592	96.167
1985	335.933	288.362
1990	902.861	787.950
1991	1.055.808	936.967
1992	1.230.315	1.108.023
1993	1.417.260	1.270.431
1994	1.608.417	1.452.322
1995	1.800.404	1.651.386
1996	1.976.936	1.836.366
1997	2.186.538	1.991.040
1998	2.416.407	2.132.710
1999	2.570.687	2.410.214
2000	2.821.560	2.483.933
2001	3.109.080	2.519.097
2002	3.513.363	2.670.250

Καταθέσεις στα / Δάνεια από / ΣΠΙ

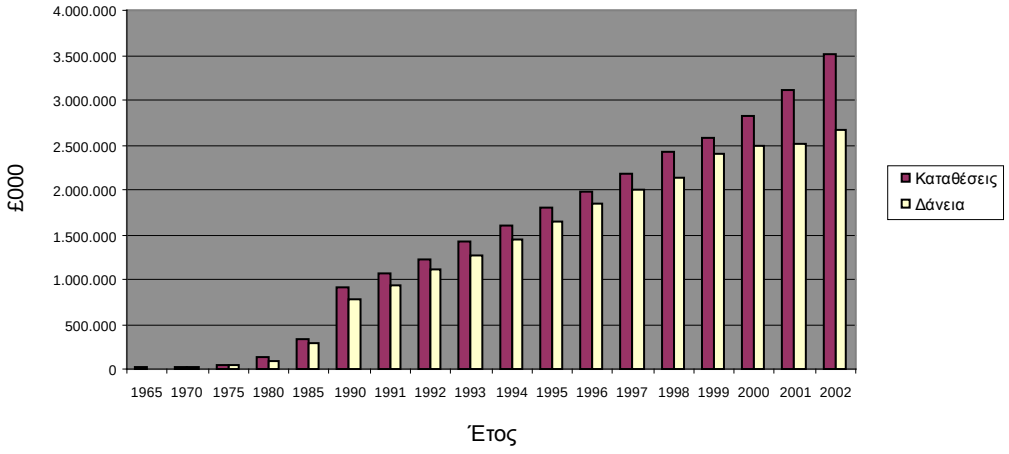

(δ) Σύνολο Ενεργητικού Σ.Π.Ι.

Το σύνολο ενεργητικού των Σ.Π.Ι. από το 1992 μέχρι το 2002 είχε ως εξής:

Έτος	£ 000
1992	1.378.700
1993	1.582.200
1994	1.776.200
1995	1.989.300
1996	2.280.500
1997	2.518.022
1998	2.633.981
1999	2.901.378
2000	3.198.521
2001	3.497.554
2002	3.901.332

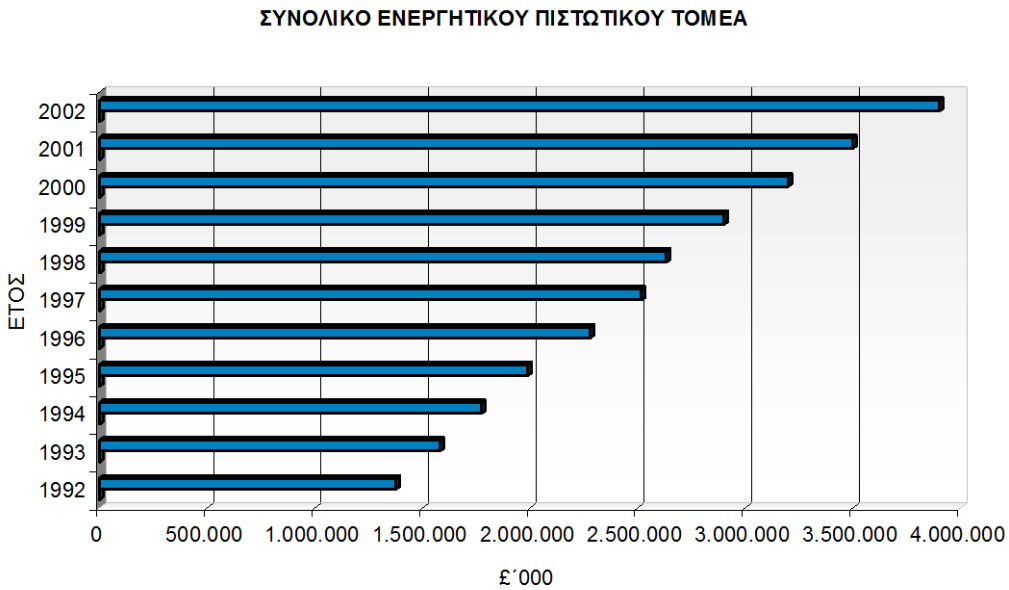

(ε) Πλεονάσματα / Αποθεματικά Κεφάλαια

Σύμφωνα με τον Περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμο όλα τα πλεονάσματα των Συνεργατικών Εταιρειών με απεριόριστη ευθύνη μεταφέρονται στο Αποθεματικό Κεφάλαιο της Εταιρείας το οποίο είναι αδιανέμητο και χρησιμοποιείται για τις εργασίες της ίδιας της εταιρείας. Στις άλλες εταιρείες ποσοστό 25% τουλάχιστο των ετήσιων πλεονασμάτων μεταφέρεται στο Αποθεματικό Κεφάλαιο και το υπόλοιπο επιστρέφεται στα μέλη υπό μορφή μερισμάτων και επιμερισμάτων.

Ένα ισχυρό αποθεματικό κεφάλαιο είναι δύναμη για την ίδια την εταιρεία και ασφάλεια και σιγουριά για τα μέλη, κυρίως των Συνεργατικών Εταιρειών απεριόριστης ευθύνης, διότι τα απαλλάσσει/καλύπτει από την ευθύνη τους για τυχόν ζημιές έναντι τρίτων. Συμβάλλει επίσης στην παραπέρα ανάπτυξη της εταιρείας.

Τα πλεονάσματα και τα αποθεματικά κεφάλαια των Σ.Π.Ι. των ελεύθερων περιοχών, από το 1992 μέχρι το 2002, έχουν ως ακολούθως:

Έτος	Πλεονάσματα £000	Καθαρά Αποθεματικά Κεφάλαια £000
1992	14.539	56.000
1993	13.893	68.000
1994	15.732	80.000
1995	22.963	96.000
1996	27.285	117.000
1997	21.045	127.000
1998	21.368	147.000
1999	22.607	165.000
2000	19.097	185.000
2001	21.577	209.000
2002	28.723	219.000

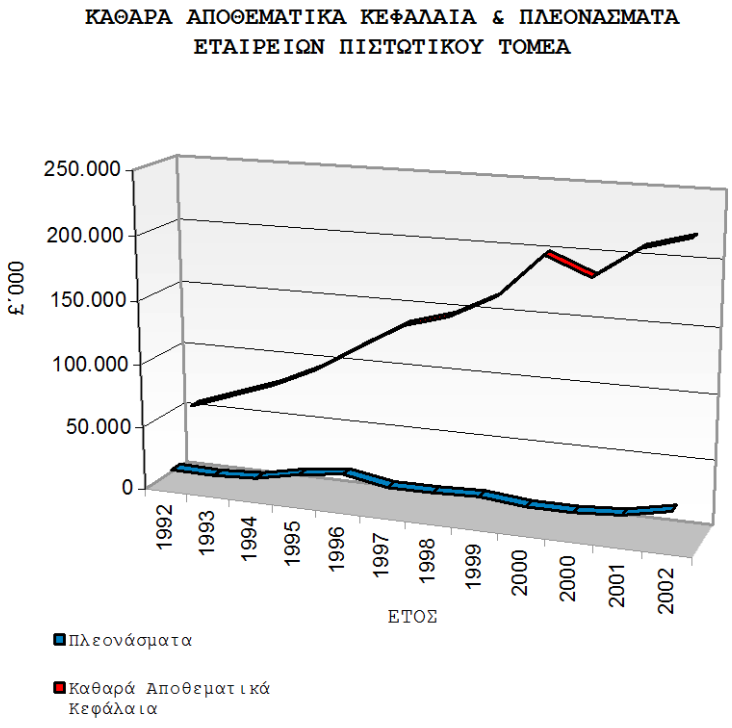

(στ) Διάφορα στοιχεία όλων των Σ.Π.Ι. την 31/12/2002

Α/Α	Επαρχία	Αρ. ΣΠΙ	Αρ. Μελών	Αρ. ΣΠΙ που εκδιδ. Βιβλ. Επιταγών	Αρ. Καταστ/ων	Αρ. Υπαλλήλων
1.	Λευκωσίας	114	172.753	81	171	759
2.	Λεμεσού	108	83.399	46	136	446
3.	Αμμοχώστου	15	37.330	15	28	311
4.	Λάρνακας	45	33.873	35	51	223
5.	Πάφου	78	30.500	26	84	202
6.	Κερύνειας	2	505	2	2	3
	ΣΥΝΟΛΟ	**362**	**358.360**	**205**	**472**	**1.944**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:
Υπάρχουν μέλη τα οποία είναι εγγεγραμμένα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, σε περισσότερες από μια Συνεργατικές Εταιρείες. Στον πιο πάνω πίνακα τα μέλη που είναι εγγεγραμμένα σε πέραν της μιας εταιρείες, έχουν ληφθεί υπόψη μόνο μια φορά για να αποφευχθεί ο διπλοϋπολογισμός. Σε αντίθετη περίπτωση, ο συνολικός αριθμός των μελών για το 2002 θα ανερχόταν σε 527.880.

(ζ) Στοιχεία των μεγαλύτερων Σ.Π.Ι. την 31/12/2002

Εταιρεία	Καταθέσεις £000	Δάνεια £000	Ποσ/τό Ρευστότ. %	Πλεον. £000	Μετοχικό & Αποθεμ. Κεφάλαιο £000
1. Σ.Τ. Λεμεσού Λτδ	322.804	245.766	37,08	3.828	52.305
2. Σ.Π.Ε. Στροβόλου	286.787	218.735	26,56	961	11.092
3. Σ.Π.Ε. Μακράσυκας	154.634	108.898	36,55	1.543	9.748
5. Σ.Τ Αστυνομικών Λτδ	104.412	82.557	27,12	756	5.145
4. Σ.Τ. Δασκάλων Λτδ	107.514	71.370	38,34	477	4.584
6. Σ.Π.Ε. Καϊμακλίου	91.461	61.249	36,93	532	6.048
7. Σ.Ο.Ε.Δ.Υ.Κ. Λτδ.	94.939	91.063	23,38	1.552	8.625
8. Σ.Π.Ε. Λακατάμειας	75.916	49.392	44,32	719	5.995
9. Σ.ΤΑ.Δ.Υ.Λ. Λτδ	72.409	57.686	24,17	484	4.224
10. Σ.Π.Ε. Λατσιών	78.256	62.286	26,81	599	4.397
ΣΥΝΟΛΟ	**1.389.132**	**1.049.002**	**32,40**	**11.451**	**112.163**

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

		£000		
α)	*Γενικό Σύνολο Καταθέσεων Σ.Π.Ι.*	*3.109.080*		
	Σύνολο Καταθέσεων 10 μεγαλύτερων Σ.Π.Ι.	*1.388.683*	*ή*	*44,67%*

		£000		
β)	*Γενικό Σύνολο Δανείων Σ.Π.Ι.*	*2.519.097*		
	Σύνολο δανείων 10 μεγαλύτερων Σ.Π.Ι.	*1.048.929*	*ή*	*41,64%*

(η) Διάφορα

- ***Ρευστότητα***

Ψηλή Ρευστότητα: Τα πλείστα Σ.Π.Ι., κυρίως της υπαίθρου, διατηρούν ρευστότητα πάνω από το 30%, με τα περισσεύματα τους κατατεθειμένα εξ΄ολοκλήρου στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα. Ως αποτέλεσμα του ψηλού ποσοστού ρευστότητας οι Εταιρείες αυτές έχουν οπωσδήποτε μειωμένα κέρδη.

Χαμηλή Ρευστότητα: Χαμηλή ρευστότητα παρατηρείται σε ορισμένα Σ.Π.Ι. και είναι εποχιακή λόγω των εποχιακών γεωργικών αναγκών των μελών τους. Χαμηλή ρευστότητα παρατηρείται και σε άλλες εταιρείες και οφείλεται κυρίως στην καθυστέρηση αποπληρωμής των δανείων και σε άλλους λόγους.

Καταβάλλονται συνεχείς και έντονες προσπάθειες τόσο με τις εγκυκλίους του Εφόρου όσο και με προσωπικές επισκέψεις και επαφές του ιδίου και των υπεύθυνων λειτουργών της Υπηρεσίας με τις Εταιρείες αυτές για βελτίωση της ρευστότητας στα κανονικά επίπεδα.

Ο μέσος όρος του ποσοστού ρευστότητας όλων των Σ.Π.Ι. ήταν 31,71% το 2002, 27,48% το 2001 και 19,4% το 2000 σε σύγκριση με 20,5% το 1999.

- ***Καθυστερήσεις χρεών και υπερβάσεις στο ποσό του γραμματίου***

Την τελευταία πενταετία παρατηρήθηκαν κάπως αυξημένα ποσοστά καθυστερήσεων και υπερβάσεων, λόγω κεφαλαιοποίησης τόκων, παραχώρησης γεωργικών χρειωδών και μετρητών (παρατραβήγματα τρεχούμενων λογαριασμών) σε μέλη Συνεργατικών Εταιρειών, τα οποία οφείλονται στην παρατεταμένη ανομβρία που επηρέασε μεγάλο φάσμα χρεωστών και σε διάφορους άλλους δευτερογενείς παράγοντες.

Ο μέσος όρος του ποσοστού των καθυστερημένων δανείων όλων των Σ.Π.Ι. ήταν 18,16 το 2002, 18,20 το 2001, 18,72% το 2000 σε σύγκριση με 16,69% το 1999.

Η κατάσταση παρακολουθείται στενά από τους λειτουργούς της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών και οι Αξιωματούχοι των διαφόρων Εταιρειών συμβουλεύονται και καθοδηγούνται, ώστε να ενεργούν πάντοτε μέσα στα πλαίσια του Νόμου και των Θεσμών και με γνώμονα τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των Εταιρειών τους.

(θ) Εναρμόνιση με Ευρωπαϊκό Κεκτημένο

Κατά το 2001 το Συνεργατικό Κίνημα διαμόρφωσε την τελική του θέση όσον αφορά την εναρμόνιση του Συνεργατικού Πιστωτικού Τομέα με το Κοινοτικό Κεκτημένο και υπέβαλε σχετική εισήγηση προς την Κυπριακή Κυβέρνηση. Η Κυβέρνηση υιοθετώντας την εισήγηση του Συνεργατικού Κινήματος υπέβαλε προς την Ευρωπαϊκή Ένωση τον Μάρτιο του 2001 την επίσημή της **Θέση**, η οποία έγινε αποδεκτή από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με την υποβολή της Θέσης της Κυπριακής Κυβέρνησης και την αποδοχή της από την Ευρωπαϊκή Ένωση τέθηκαν οι βάσεις για την έναρξη των απαιτούμενων μεταρρυθμίσεων προκειμένου ο Συνεργατικός Πιστωτικός Τομέας να εναρμονισθεί με το Κοινοτικό Κεκτημένο και επίσης παράλληλα να εκσυγχρονισθεί.

Με βάση τα συμφωνηθέντα μεταξύ της Κύπρου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η εναρμόνιση του Συνεργατικού Πιστωτικού Τομέα με το Κοινοτικό Κεκτημένο βρίσκεται σε εξέλιξη και πραγματοποιείται βάσει ενός συγκεκριμένου **Σχεδίου Δράσης** που περιλαμβάνει τους πιο κάτω στόχους:

1. Δημιουργία του αναγκαίου θεσμικού πλαισίου, με την εναρμόνιση της περί Συνεργατικών Εταιρειών Νομοθεσίας με τις Κοινοτικές Οδηγίες που αφορούν τα Πιστωτικά Ιδρύματα.
2. Προώθηση μέτρων για ενίσχυση της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών ως της Αρμόδιας Εποπτικής Αρχής για τον Συνεργατικό Πιστωτικό Τομέα, όπως προβλέπουν οι σχετικές Κοινοτικές Οδηγίες.
3. Αναδιοργάνωση και αναβάθμιση της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης των Συνεργατικών Εταιρειών, για ενίσχυση της διοικητικής και εποπτικής της ικανότητας.
4. Μηχανογράφηση των λειτουργιών και δραστηριοτήτων της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών για πιο αποτελεσματική λειτουργία και βελτίωση της εποπτείας που ασκεί.
5. Προώθηση της εκπαίδευσης του προσωπικού της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, για να είναι σε θέση να ανταποκριθούν αποτελεσματικότερα στις νέες απαιτήσεις.
6. Συνέχιση των προσπαθειών για εγκαθίδρυση και λειτουργία του **"Κεντρικού Φορέα"**, σύμφωνα με την Κοινοτική Οδηγία 2000/12/ΕΚ, με τον οποίο θα συνδεθούν τα Σ.Π.Ι. που δεν θα μπορέσουν από μόνα τους να εφαρμόσουν το Κοινοτικό Κεκτημένο, ή που θα επιθυμούν να συνδεθούν παρότι θα πληρούν τα σχετικά κριτήρια.
7. Εκσυγχρονισμός των Σ.Π.Ι. για προσαρμογή με το Κοινοτικό Κεκτημένο, μέσω διαρθρωτικών και οργανωτικών μεταρρυθμίσεων, περιλαμβανομένων συγχωνεύσεων και άλλων σχηματισμών ή ομαδοποιήσεων σε γεωγραφική ή λειτουργική βάση.
8. Ορθολογική και τεχνολογική αναβάθμιση των δραστηριοτήτων των Σ.Π.Ι., ιδιαίτερα στην περίπτωση Σ.Π.Ι. μικρού μεγέθους, που θα βοηθήσει στην απόκτηση του "αναγκαίου εκτοπίσματος" (critical mass) και, κατ' επέκταση, στη βελτίωση της διοικητικής και λειτουργικής αποδοτικότητάς τους.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει παραχωρήσει προς τα Σ.Π.Ι. μεταβατική περίοδο μέχρι το τέλος του 2007 για πλήρη συμμόρφωση με το Κοινοτικό Κεκτημένο.

Πέραν της εναρμόνισης με το Κεκτημένο στα πλαίσια του Κεφαλαίου 3 (Ελευθερία Παροχής Υπηρεσιών) και 4 (Ελεύθερη Διακίνηση Κεφαλαίων), που έχει αναφερθεί πιο πάνω, έχει συμφωνηθεί με την Ευρωπαϊκή Ένωση και ο τρόπος εναρμόνισης του Συνεργατικού Κινήματος με το Κεκτημένο στα πλαίσια του Κεφαλαίου 6 – Πολιτική Ανταγωνισμού και ειδικότερα του τομέα των Κρατικών Ενισχύσεων (State Aid). Πιο συγκεκριμένα έχει συμφωνηθεί όπως :

- τα κέρδη των Συνεργατικών Εταιρειών που προέρχονται από δραστηριότητες με μέλη συνεχίσουν να εξαιρούνται του φόρου εισοδήματος ενώ τα κέρδη που προέρχονται από δραστηριότητες με μη μέλη υπόκεινται (από 1.1.2003) σε φορολογία εισοδήματος σύμφωνα με τους ισχύοντες συντελεστές φορολόγησης των εταιρειών, και
- καταργηθούν (από 1.7.2003) οι απαλλαγές προς τις Συνεργατικές Εταιρείες αναφορικά με την καταβολή υποθηκευτικών τελών και τελών χαρτοσήμου.

1.1 ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΤΔ

Η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ ιδρύθηκε το 1937 και άρχισε τις εργασίες της το 1938. Είναι τριτοβάθμια Συνεργατική Εταιρεία με μέλη άλλες Συνεργατικές Εταιρείες από όλη την Κύπρο. Κατά το 2002 ο μέσος όρος του αριθμού των υπαλλήλων που απασχόλησε ήταν 190.

Οι κυριότερες δραστηριότητες της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ είναι η παροχή τραπεζικών, χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών, καθώς και η διεξαγωγή εμπορικών εργασιών.

Σύμφωνα με τον Περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμο όλα τα πλεονάσματα των τοπικών Συνεργατικών Εταιρειών πρέπει να κατατίθενται στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ, εκτός, εάν ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Αναπτύξεως για κάποιους λόγους επιτρέψει να κατατεθούν ή επενδυθούν άλλως πως. Επίσης από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ χρηματοδοτούνται οι ανάγκες όλων των Συνεργατικών Εταιρειών.

(α) Δυσκολίες και Κυβερνητική Αρωγή

Η Τουρκική Εισβολή του 1974 με τις δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις της επηρέασε αρνητικά και τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα. Εκτός από τις υλικές ζημιές που έχει υποστεί και οι οποίες ανέρχονται σε £20 εκατ., έχει περιοριστεί ουσιαστικά και ο κύκλος εργασιών της, λόγω της αδρανοποίησης 225 τοπικών Συνεργατικών Εταιρειών των κατεχόμενων περιοχών.

Επίσης σοβαρό πλήγμα έχει υποστεί η Τράπεζα από τη διάλυση μεγάλων προβληματικών Συνεργατικών Εταιρειών τις οποίες είχε δανειοδοτήσει με αρκετά εκατομμύρια λίρες. Το θέμα της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ και της οικονομικής της κατάστασης απασχόλησε πολύ σοβαρά το Τμήμα Συνεργατικής Ανάπτυξης, τα αρμόδια Υπουργεία και γενικά την Κυβέρνηση.

Η Κυβέρνηση κατέληξε στην απόφαση να στηρίξει και βοηθήσει το Συνεργατισμό να ξεπεράσει την κρίση. Έτσι με απόφαση της Κυβέρνησης και έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων παραχωρήθηκε το 1990 στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ μακροχρόνιο χαμηλότοκο δάνειο γνωστό ως “Subordinated Loan” ύψους £67 εκ., δηλαδή όσο είναι και το κεφαλαιουχικό της έλλειμμα. Το Ειδικό αυτό Κυβερνητικό Δάνειο κάλυψε το έλλειμμα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της Τράπεζας, εξασφάλισε κατά το δυνατό την επικερδή λειτουργία της και αποκατέστησε τη φερεγγυότητα της. Η κυβερνητική επιχορήγηση ανήλθε για τα χρόνια 1990 έως 2002 στα £27,8 εκ. και τα καθαρά κέρδη της Τράπεζας ανήλθαν:

ΕΤΟΣ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ £ εκ
1995	2,47
1996	3,57
1997	3,64
1998	3,51
1999	4,81
2000	7,21
2001	4,20
2002	3,40

(β) Μετοχικό Κεφάλαιο

Κατά τη διάρκεια του έτους 2000 το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αυξήθηκε από £10 εκ. σε £25 εκ., διαιρεμένο σε 5 εκ. μετοχές αξίας £5 η κάθε μια. Επίσης το εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο αυξήθηκε σε £3,6 εκ., με την έκδοση 699.880 μετοχών προς £5 η κάθε μια. Οι ενέργειες αυτές εντάσσονται στα πλαίσια των συνεχών προσπαθειών της Τράπεζας για ενίσχυση της κεφαλαιουχικής της βάσης.

(γ) Καταθέσεις

Η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ δέχεται καταθέσεις κυρίως από τα μέλη της αλλά και από μη μέλη. Στόχος της Τράπεζας είναι η οικονομική αυτάρκεια σε κεφάλαια και η κάλυψη των αναγκών των μελών της από τις καταθέσεις που δέχεται, το μετοχικό και το αποθεματικό της κεφάλαιο.

Οι πληρωτέες καταθέσεις της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ τα έτη 1990 - 2002 είχαν ως ακολούθως:

Έτος	£000
1990	194.276
1991	214.021
1992	231.683
1993	298.415
1994	338.305
1995	366.856
1996	393.671

Έτος	£000
1997	481.055
1998	547.729
1999	465.453
2000	598.682
2001	876.238
2002	1.102.084

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:
Η μείωση που παρατηρείται στις καταθέσεις του 1999 οφείλεται στην απορρόφηση καταθέσεων των πελατών των Σ.Π.Ι. από το χρηματιστήριο.

(δ) Δάνεια

Βασικός σκοπός και στόχος της ιδρύσεως της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ ήταν και είναι η παροχή δανείων προς τις Συνεργατικές/μέλη της για την κάλυψη των κεφαλαιουχικών αναγκών τους. Έτσι το Συνεργατικό Κίνημα κατέστη αυτοχρηματοδοτούμενο μέσω των πλεονασμάτων που είναι κατατεθειμένα στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ.

Προσπάθεια και στόχος όλων των τοπικών Συνεργατικών Εταιρειών είναι η οικονομική αυτάρκειά τους. Για κάλυψη, όμως, εποχιακών αναγκών των μελών τους και εξεύρεση κεφαλαίων για μακροπρόθεσμα αναπτυξιακά έργα καταφεύγουν στην Τράπεζα, η οποία τις χρηματοδοτεί.

Τα εισπρακτέα δάνεια της Τράπεζας τα έτη 1990 - 2002 είχαν ως ακολούθως:

Έτος	£000
1990	150.939
1991	167.509
1992	182.432
1993	200.598
1994	214.771
1995	192.133
1996	215.344
1997	233.490
1998	256.876
1999	281.676
2000	281.815
2001	289.418
2002	308.966

(ε) Μακροπρόθεσμη Αγροτική Πίστη

Από το 1963 η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ ενεργεί ως αντιπρόσωπος της Κυβέρνησης για την παραχώρηση μακροπρόθεσμων χαμηλότοκων δανείων, για ανάπτυξη της γεωργίας και της κτηνοτροφίας της Κύπρου, εργασία που γινόταν στο παρελθόν από τη Γεωργική Τράπεζα της Κύπρου.

Η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας χρησιμοποιεί συχνά τις υπηρεσίες της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ, καθώς και τον μηχανισμό του Συνεργατικού Κινήματος για τη δανειοδότηση των γεωργοκτηνοτρόφων μέσα στα πλαίσια προώθησης και εφαρμογής διαφόρων σχεδίων γεωργικής ανάπτυξης.

Η Τράπεζα και το ευρύ δίκτυο των τοπικών Συνεργατικών Εταιρειών, το οποίο καλύπτει ολόκληρη την Κύπρο, προσφέρει αποτελεσματική εξυπηρέτηση τόσο προς την Κυβέρνηση, όσο και προς τους ενδιαφερόμενους αγρότες.

Ιδιαίτερα σημαντική ήταν και εξακολουθεί να είναι η συμμετοχή της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ και του Συνεργατικού Κινήματος γενικότερα στην προσπάθεια επαναδραστηριοποίησης των εκτοπισθέντων γεωργοκτηνοτρόφων μέσα από διάφορα σχέδια δανειοδότησης.

Τα τελευταία χρόνια όμως η Κυβέρνηση έχει δώσει στους ενδιαφερόμενους γεωργοκτηνοτρόφους πολύ σημαντικά κίνητρα ώστε να συνάπτουν τα δάνεια που χρειάζονται από τις εμπορικές τράπεζες και τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα της επιλογής τους. Η εξέλιξη αυτή έχει οδηγήσει στο ελάχιστο τις δραστηριότητες της Υπηρεσίας.

Σαν συνέπεια και συνέχεια των πιο πάνω εξελίξεων ακολούθησε στις αρχές του 2003 εισήγηση των Δανειστικών Επιτροπών προς το Τμήμα Γεωργίας για τερματισμό της δανειοδότησης των γεωργοκτηνοτρόφων μέσω της Υπηρεσίας με κυβερνητικά κεφάλαια.

Τα υπόλοιπα των εισπρακτέων δανείων τα οποία εκδόθηκαν μέσω της Τράπεζας (Υπηρεσία Μακροπρόθεσμης Αγροτικής Πίστης) με βάση τα διάφορα Σχέδια Γεωργικής Ανάπτυξης μέσω της Μακροπρόθεσμης Αγροτικής Πίστης, ήταν κατά τα έτη 1990 - 2002 τα πιο κάτω:

Έτος	Δάνεια Εκτοπισθέντων £000	Δάνεια Μη Εκτοπισθέντων £000	ΟΛΙΚΟ £000
1990	5.801	5.423	11.224
1991	6.125	5.162	11.287
1992	6.491	4.131	10.622
1993	6.896	4.944	11.840
1994	7.376	4.519	11.895
1995	7.894	4.198	12.092
1996	8.439	4.884	13.323

Έτος	Δάνεια Εκτοπισθέντων £000	Δάνεια Μη Εκτοπισθέντων £000	ΟΛΙΚΟ £000
1997	9.043	5.258	14.301
1998	9.700	5.124	14.824
1999	10.405	5.239	15.644
2000	11.174	4.838	16.012
2001	11.169	4.570	15.739
2002	11.166	4.020	15.186

(στ) Εμπορικές Εργασίες

Από της ιδρύσεώς της η Τράπεζα ασχολείται με την προμήθεια των μελών της με γεωργικά χρειώδη, όπως λιπάσματα, πατατόσπορο, φυτοφάρμακα, γεωργικά εργαλεία κ.λ.π. Με αποθήκες και πρατήρια σ' όλες τις πόλεις διατηρούνται αποθέματα για συνεχή κάλυψη των αναγκών των μελών και πελατών της. Με προσοντούχο και έμπειρο προσωπικό, παρέχει δωρεάν τεχνικές συμβουλές και οδηγίες προς τους γεωργούς. Επιπρόσθετα καταβάλλει συνεχή προσπάθεια για εμπλουτισμό των παρεχόμενων προϊόντων, την προσφορά της καλύτερης δυνατής ποιότητας και την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών που προσφέρονται στο τομέα αυτό.

Οι πωλήσεις της Τράπεζας στα είδη αυτά κατά τα έτη 1990 - 2002 είχαν ως ακολούθως:

Έτος	£000
1990	9.470
1991	11.287
1992	11.494
1993	11.840
1994	11.895
1995	11.689
1996	12.461
1997	9.781
1998	9.197
1999	9.354
2000	9.152
2001	9.997
2002	9.504

(ζ) Ασφαλιστικές Εργασίες

Στην Σ.Κ.Τράπεζα Λτδ λειτουργεί Τμήμα Ασφαλιστικών Υπηρεσιών, το οποίο εργάζεται ως αντιπρόσωπος της Ασφαλιστικής Εταιρείας ALLIANZ, -του μεγαλύτερου Ασφαλιστικού Οργανισμού στον κόσμο- και εξυπηρετεί ασφαλιστικές ανάγκες των Συνεργατικών Εταιρειών και των μελών τους.

Τα ασφάλιστρα που εισπράχτηκαν κατά τα έτη 1990 – 2002 είχαν ως ακολούθως:

Έτος	£000
1990	368
1991	442
1992	510
1993	616
1994	771
1995	1.002
1996	2.200
1997	2.902
1998	3.592
1999	4.121
2000	4.408
2001	4.752
2002	5.455

(η) Υπηρεσία Εξωτερικών Συναλλαγών

Από το 1984 έχει παραχωρηθεί στην Τράπεζα η σχετική άδεια για τη διεξαγωγή όλων των τύπων τραπεζικών εργασιών, οι οποίες σχετίζονται με εξωτερικές συναλλαγές.

Η Τράπεζα παρέχει υπηρεσίες σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων των εξωτερικών συναλλαγών (άνοιγμα πιστώσεων, είσπραξη εγγράφων, εμβάσματα από και στο εξωτερικό, αγορά και πώληση ξένου συναλλάγματος κ.λ.π.) στους πελάτες της και στα μέλη των Συνεργατικών Εταιρειών.

(θ) Σύστημα Επεξεργασίας Επιταγών

Από τον Ιανουάριο του 1992 άρχισε τη λειτουργία του το σύστημα Αυτόματης Επεξεργασίας Επιταγών. Το σύστημα εξακολουθεί να εργάζεται επιτυχώς μέχρι σήμερα και να εξυπηρετεί όλες τις Συνεργατικές Εταιρείες που εκδίδουν βιβλιάρια επιταγών. Η εισαγωγή του συστήματος ήταν μια από τις σημαντικότερες εξελίξεις στην υποδομή του τραπεζικού τομέα και δικαίωσε πλήρως την Τράπεζα, που πρώτη απ' όλες τις τράπεζες τόλμησε να προχωρήσει και να πρωτοπορήσει.

Όλες οι επιταγές που παρουσιάζονται στην Τράπεζα διεκπεραιώνονται αυτόματα. Αυτόματα γίνονται και οι καταχωρήσεις στους αντίστοιχους λογαριασμούς

των Συνεργατικών Εταιρειών, καθώς και στους λογαριασμούς των πελατών των Συνεργατικών Εταιρειών, που τηρούνται από την Συνεργατική Εταιρεία Μηχανογράφησης. Από την υπηρεσία αυτή που προσφέρει η τράπεζα, έχει υπολογισθεί ότι οι Συνεργατικές Εταιρείες έχουν εξοικονομήσει προσωπικό και κατά συνέπεια και οικονομικό όφελος.

(ι) Τραπεζική Κάρτα

Η Τράπεζα έχει προχωρήσει δυναμικά στην έκδοση πιστωτικών καρτών. Μέχρι το τέλος του 2002 έχουν εμπλακεί στο σύστημα πέραν των 140 Συνεργατικών Εταιρειών για εκδόσεις πιστωτικών καρτών και πέραν των 75 για έκδοση χρεωστικών καρτών. Η δραστηριότητα αυτή έχει γίνει αποδεκτή από όλο το Συνεργατικό Κίνημα.

Για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί, γίνεται προσπάθεια συνεχούς επιμόρφωσης του προσωπικού και των μελών των Συνεργατικών Εταιρειών. Έτσι επιτυγχάνεται η αναβάθμιση του πακέτου υπηρεσιών που προσφέρουν οι Συνεργατικές Εταιρείες, η διατήρηση αλλά και αύξηση του μεριδίου αγοράς, η μείωση του κόστους διαχείρισης και διεκπεραίωσης τραπεζικών συναλλαγών, η εικοσιτετράωρη εξυπηρέτηση των πελατών και τέλος η προβολή μιας νέας εικόνας του Συνεργατικού Κινήματος ως θεσμού ικανού να προσφέρει σύγχρονες και τεχνολογικά αναβαθμισμένες υπηρεσίες στα μέλη του.

Το δίκτυο των Αυτόματων Ταμειακών Μηχανών (ATMs) συνεχώς αναπτύσσεται. Έχουν εγκατασταθεί είκοσι εννέα (29) μηχανές και εντός του 2003 θα φθάσουν τις τριάντα έξι (36). Η αναβάθμιση του δικτύου φυσικά, θα είναι αδιάλειπτη.

Η έκδοση πιστωτικών καρτών συνεχίζεται κανονικά και τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν μια συνεχή αύξηση του μεριδίου αγοράς, η οποία πιστεύεται ότι θα συνεχισθεί με μεγαλύτερη τάση στο μέλλον.

(κ) Μελλοντικές Εξελίξεις

Με βάση την επίσημη Θέση για εναρμόνιση του Συνεργατικού Πιστωτικού Τομέα που έγινε αποδεκτή από την Ε.Ε., η Τράπεζα θα αναλάβει το ρόλο του Κεντρικού Φορέα για όσα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα δεν θα πληρούν τις βασικές πρόνοιες των Τραπεζικών Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και για Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα που αν και θα πληρούν τις πιο πάνω πρόνοιες δυνατόν να θελήσουν να συνδεθούν με τον Κεντρικό Φορέα. Η Τράπεζα προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στο ρόλο που της ανατίθεται.

2. ***ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ***

Ο Καταναλωτικός Τομέας περιλαμβάνει 42 Συνεργατικά Παντοπωλεία - τα οποία είναι πρωτοβάθμιες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης-, τους δύο (2) Κεντρικούς Προμηθευτικούς Οργανισμούς (ΕΣΕΛ-ΣΠΟΛΠ Λτδ και ΣΠΕΑΛ Λτδ) -οι οποίοι είναι δευτεροβάθμιες εταιρείες-, την Συνεργατική Εταιρεία Εμφιαλώσεως Υγραερίου Λτδ (ΣΥΝΕΡΓΚΑΖ Λτδ) - η οποία είναι τριτοβάθμια εταιρεία-, καθώς και 68 Σ.Π.Ε. που διατηρούν Τμήμα/τα Καταναλωτικού Τομέα. Η ανάπτυξη του τομέα αυτού ήταν πολύ αργή μέχρι και το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Μετά το 1944, όμως, η ανάπτυξη ήταν ραγδαία και μέχρι το 1951 δεν υπήρχε χωριό ή πόλη στην Κύπρο που να μην έχει το δικό της Συνεργατικό Παντοπωλείο το οποίο εξυπηρετούσε τα μέλη του, παράλληλα με τις άλλες πρωτοβάθμιες Συνεργατικές Εταιρείες της κοινότητας.

Από τη δεκαετία του 60 η πολιτική της ιδρύσεως χωριστών Συνεργατικών Εταιρειών για κάθε τομέα οικονομικής δραστηριότητας έχει αλλάξει. Αντί τούτου εφαρμόζεται η πολιτική της ιδρύσεως μιας Συνεργατικής Εταιρείας πολλαπλών σκοπών για κάθε κοινότητα η οποία μπορεί να λειτουργεί πιο οικονομικά και αποδοτικά και να ικανοποιεί κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο όλες τις ανάγκες της κοινότητας. Έτσι πολλά Συνεργατικά Παντοπωλεία έχουν συνενωθεί / συγχωνευθεί με τη Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία της κοινότητάς τους. Στο τέλος του 2002 λειτουργούσαν αυτούσια στις ελεύθερες περιοχές 39 Συνεργατικά Παντοπωλεία - με 20.000 μέλη περίπου- και η ΕΣΕΛ - ΣΠΟΛΠ Λτδ.

Τα τελευταία βέβαια χρόνια ο καταναλωτικός τομέας, λόγω κυρίως του ανταγωνισμού και άλλων αδυναμιών, παρουσιάζει προβλήματα παρόμοια με εκείνα που και ο ιδιωτικός τομέας αντιμετωπίζει. Με την επισήμανση των προβλημάτων αυτών και ύστερα από προτροπή της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, έχουν μετακληθεί εμπειρογνώμονες του Σουηδικού καταναλωτικού κινήματος, οι οποίοι, αφού μελέτησαν τα προβλήματα σε παγκύπρια βάση, υπέβαλαν την έκθεσή τους η οποία άρχισε να εφαρμόζεται / υλοποιείται σταδιακά.

(α) Αγορές και Πωλήσεις Καταναλωτικού Τομέα

i) Συνολικές Αγορές - Πωλήσεις

Πιο κάτω παρατίθεται πίνακας στον οποίο φαίνονται οι ετήσιες αγορές και πωλήσεις του καταναλωτικού τομέα (Συνεργατικών Παντοπωλείων, Πρατηρίων των Σ.Π.Ε., Κεντρικών Προμηθευτικών Οργανισμών και ΣΥΝΕΡΓΚΑΖ Λτδ) από το 1980 μέχρι το 2002:

Έτος	ΑΓΟΡΕΣ £000	ΠΩΛΗΣΕΙΣ £000
1980	26.610	28.943
1985	29.466	34.234
1990	36.548	41.762
1991	35.656	40.025
1992	36.543	41.504
1993	35.917	40.920
1994	38.107	44.543
1995	41.136	47.053
1996	40.891	47.428
1997	41.306	49.825
1998	48.003	53.952
1999	48.280	54.501
2000	48.772	54.474
2001	50.125	55.883
2002	52.851	58.428

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

1. *Στα ποσά από το 1998 και μετά, περιλαμβάνονται και οι αγορές και οι πωλήσεις πετρελαιοειδών, ηλεκτρικών και οικοδομικών ειδών - για τα οποία τα προηγούμενα χρόνια δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία.*
2. *Στις πιο πάνω αγορές και πωλήσεις δεν περιλαμβάνεται ο τομέας εμπορίας γεωργικών χρειωδών.*

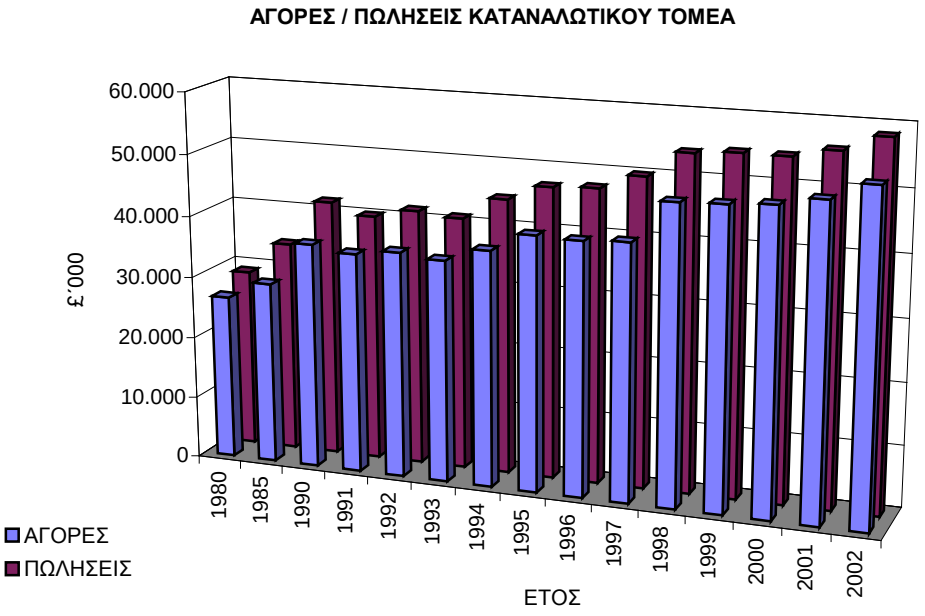

ii) Ανάλυση Αγορών - Πωλήσεων κατά είδος εμπορεύματος

Αγορές για τα έτη 1999-2002:

ΑΓΟΡΕΣ									
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	Αρ. Εταιρ.	ΕΙΔΗ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΥ		ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ		ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ & ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ		ΣΥΝΟΛΟ	
		1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000
		£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000
Παντοπωλεία	45	4.591	4.435	387	609	36	105	5.014	5.149
Πρατήρια ΣΠΕ	70	9.115	7.871	4.044	5.112	2.205	2.456	15.364	15.439
Προμηθευτικές Εταιρείες	3	23.008	22.981	0	0	4.894	5.203	27.902	28.184
ΣΥΝΟΛΟ	**118**	**36.714**	**35.287**	**4.431**	**5.721**	**7.135**	**7.764**	**48.280**	**48.772**

ΑΓΟΡΕΣ									
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	Αρ. Εταιρ.	ΕΙΔΗ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΥ		ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ		ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ & ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ		ΣΥΝΟΛΟ	
		2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
		£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000
Παντοπωλεία	42	4.549	3.669	742	201	122	176	5.413	4.046
Πρατήρια ΣΠΕ	68	7.799	8.129	5.314	5.876	2.458	2.784	15.571	16.789
Προμηθευτικές Εταιρείες	3	24.164	27.216	0	0	4.980	4.800	29.144	32.016
ΣΥΝΟΛΟ	**113**	**36.512**	**39.014**	**6.056**	**6.077**	**7.560**	**7.760**	**50.128**	**52.851**

Πωλήσεις για τα έτη 1999-2002:

ΠΩΛΗΣΕΙΣ									
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	Αρ. Εταιρ.	ΕΙΔΗ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΥ		ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ		ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ & ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ		ΣΥΝΟΛΟ	
		1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000
		£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000
Παντοπωλεία	45	5.078	4.984	398	640	36	113	5.512	5.737
Πρατήρια ΣΠΕ	70	10.178	8.783	4.411	5.400	2.544	2.681	17.133	16.864
Προμηθευτικές Εταιρείες	3	26.307	26.026	0	0	5.549	5.847	31.856	31.873
ΣΥΝΟΛΟ	**118**	**41.563**	**39.793**	**4.809**	**6.040**	**8.129**	**8.641**	**54.501**	**54.474**

ΠΩΛΗΣΕΙΣ									
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	Αρ. Εταιρ.	ΕΙΔΗ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΥ		ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ		ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ & ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ		ΣΥΝΟΛΟ	
		2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
		£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000
Παντοπωλεία	42	5.047	4.068	759	214	126	183	5.932	4.465
Πρατήρια ΣΠΕ	68	8.726	9.037	5.578	6.214	2.748	3.104	17.052	18.355
Προμηθευτικές Εταιρείες	3	27.689	30.477	0	0	5.210	5.131	32.899	35.608
ΣΥΝΟΛΟ	**113**	**41.462**	**43.582**	**6.337**	**6.428**	**8.084**	**8.418**	**55.883**	**58.428**

(β) Ε.Σ.Ε.Λ. – Σ.Π.Ο.Λ.Π. Λτδ

Η Ένωση Συνεργατικών Εταιρειών Λεμεσού (ΕΣΕΛ) Λτδ ιδρύθηκε το 1942 στη Λεμεσό ως δευτεροβάθμια εταιρεία. Το 1994 έχει συνενωθεί με τον Συνεργατικό Καταναλωτικό Οργανισμό ΣΠΟΛΠ Λτδ και λειτουργούν ως ένας οργανισμός με την επωνυμία ΕΣΕΛ - ΣΠΟΛΠ Λτδ. Από το 1994 ο οργανισμός λειτουργεί καταστήματα και σύγχρονες υπεραγορές (Ε.&S.), στις επαρχίες Λεμεσού, Λευκωσίας και Πάφου. Η αναγκαιότητα της συνένωσης και αναδιοργάνωσης της νέας εταιρείας είχε αναπόφευκτα επιπτώσεις στο προσωπικό και δημιούργησε διάφορα άλλα προβλήματα στη λειτουργία της και γίνονται προσπάθειες να αντιμετωπιστούν.

Τα μέλη του οργανισμού στις 31/12/2002 ανέρχονταν στις 157 Συνεργατικές Εταιρείες και γύρω στις 30.000 άτομα.

Οι πωλήσεις της ΕΣΕΛ - ΣΠΟΛΠ Λτδ για τα έτη 1991 - 2002 είχαν ως ακολούθως:

Έτος	£ εκ.
1991	24
1992	25
1993	25
1994	27
1995	30
1996	30
1997	32
1998	31
1999	31
2000	31
2001	32
2002	35

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. *Στις πιο πάνω πωλήσεις περιλαμβάνονται και οι πωλήσεις που έγιναν προς άλλες Συνεργατικές Εταιρείες. Συγκεκριμένα για τα έτη 1998 οι πωλήσεις αυτές ανέρχονταν στα £4.008.000,το 1999 σε £2.828.598, το 2000 σε £2.630.522, το 2001 σε £1.300.000 και το 2002 σε £1.100.000.*
2. *Το 24% των πωλήσεων αφορούν χονδρικές πωλήσεις που γίνονται προς τα καταστήματα franchise (29 καταστήματα) και άλλες Συνεργατικές Εταιρείες.*

(γ) Κεντρικοί Προμηθευτικοί Οργανισμοί

Τα πρωτοβάθμια Συνεργατικά Παντοπωλεία ίδρυσαν τους δικούς τους Κεντρικούς Προμηθευτικούς Οργανισμούς για να τα προμηθεύουν με τα εμπορεύματα που χρειάζονταν. Ιδρύθηκαν τρεις τέτοιοι Οργανισμοί. Ο Σ.Π.Ο.Λ.Π. Λτδ για τις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου με έδρα τη Λεμεσό, η Σ.Π.Ε.Α.Λ. Λτδ για τις επαρχίες Αμμοχώστου και Λάρνακας με έδρα την Αμμόχωστο και η Σ.Π.Ε.Λ. Λτδ για τις επαρχίες Λευκωσίας και Κερύνειας με έδρα τη Λευκωσία.

Οι εργασίες της Σ.Π.Ε.Α.Λ. Λτδ και Σ.Π.Ε.Λ. Λτδ επηρεάστηκαν πολύ σοβαρά από τις επιπτώσεις της τουρκικής εισβολής με αποτέλεσμα η μεν Σ.Π.Ε.Λ. Λτδ να τεθεί υπό εκκαθάριση, η δε Σ.Π.Ε.Α.Λ. Λτδ να συνεχίζει να εργάζεται με έδρα τη Λάρνακα με περιορισμένο όμως κύκλο εργασιών (£302.433 το 2002, £297.866 το 2001 και £306.819 το 2000).

Το κενό που δημιουργήθηκε από τη διάλυση της Σ.Π.Ε.Λ. Λτδ καλύφθηκε σε μεγάλο βαθμό από την Ε.Σ.Ε.Λ. - Σ.Π.Ο.Λ.Π. Λτδ από τις αποθήκες Λεμεσού και τη δημιουργία αποθηκών υγραερίου στη Λευκωσία.

(δ) Συνεργατική Εταιρεία Εμφιαλώσεως Υγραερίου (ΣΥΝΕΡΓΚΑΖ) Λτδ

Ο ΣΥΝΕΡΓΚΑΖ Λτδ είναι τριτοβάθμια εταιρεία, η οποία ιδρύθηκε το 1965 από τους τρεις (3) Κεντρικούς Προμηθευτικούς Οργανισμούς (ΣΠΟΛΠ - ΣΠΕΛ - ΣΠΕΑΛ Λτδ), με σκοπό την εμφιάλωση και προμήθεια υγραερίου στα Συνεργατικά Παντοπωλεία σε ολόκληρη την Κύπρο.

Το Μετοχικό Κεφάλαιο του Οργανισμού στο τέλος του 2002 ήταν £500.000 και το Αποθεματικό Κεφάλαιο £366.000. Οι επενδύσεις του σε ακίνητα και μηχανικές εγκαταστάσεις ανέρχονται σε £750.000. (Η σημερινή αξία των επενδύσεων ανέρχεται σε £3 εκ.).

Οι πωλήσεις της Εταιρείας κατά τα έτη 1990 - 2002 είχαν ως ακολούθως:

Έτος	£΄000
1990	453
1991	716
1992	880
1993	829
1994	791
1995	832
1996	812
1997	778
1998	781
1999	713
2000	798
2001	907
2002	952

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:
Στις πιο πάνω πωλήσεις περιλαμβάνονται και οι πωλήσεις που έγιναν προς άλλες Συνεργατικές Εταιρείες. Συγκεκριμένα για το 1998, 1999, 2000, 2001 και 2002 οι πωλήσεις αυτές ανέρχονταν στις £708.000, £685.000, £694.000, £695.000 και £675.000 αντίστοιχα.

Οι πωλήσεις του ΣΥΝΕΡΚΓΑΖ Λτδ σε υγραέριο χύμα ήταν:

ΕΤΟΣ	ΤΟΝΟΙ
1999	555
2000	926
2001	2.493
2002	2.770

Το μερίδιο του ΣΥΝΕΡΓΚΑΖ Λτδ για το 2002 στις πωλήσεις εμφιαλωμένου και χύμα υγραερίου παγκύπρια ανέρχεται σε 14%.

2.1 ***ΤΟΜΕΑΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΧΡΕΙΩΔΩΝ***

Κάποιες Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες και Παντοπωλεία ασχολούνται με την προμήθεια στα μέλη τους γεωργικών χρειωδών, όπως λιπάσματα, πατατόσπορο, φυτοφάρμακα, γεωργικά εργαλεία κ.λ.π.

Πιο κάτω παρατίθεται πίνακας στον οποίο φαίνονται οι αγορές και οι πωλήσεις των γεωργικών χρειωδών, για τα έτη 1999 - 2002:

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	Αρ. Εταιρ.	ΑΓΟΡΕΣ				ΠΩΛΗΣΕΙΣ			
		1999	2000	2001	2002	1999	2000	2001	2002
		£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000	£΄000
Παντοπωλεία	5	128	183	166	167	143	181	180	182
Πρατήρια ΣΠΕ	225	15.727	14.907	15.545	15.914	16.936	15.649	16.750	17.088
ΣΥΝΟΛΟ	**230**	**15.855**	**15.090**	**15.711**	**16.081**	**17.079**	**15.838**	**16.930**	**17.270**

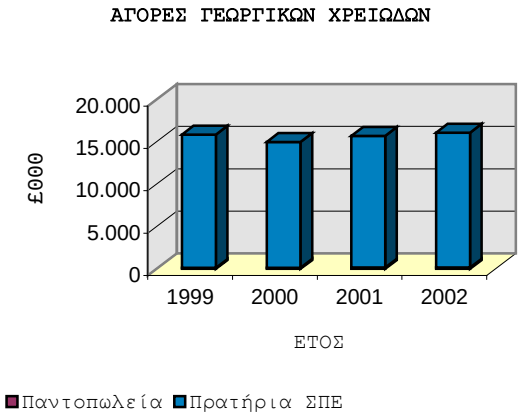

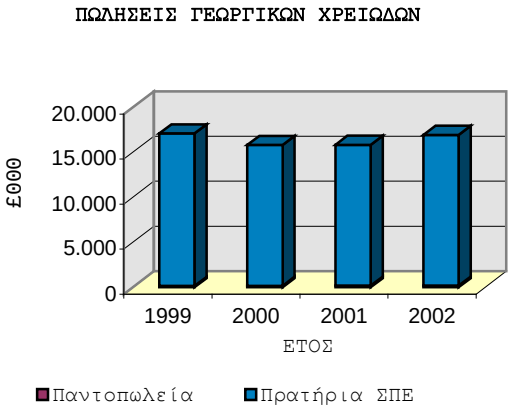

3. ΤΟΜΕΑΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Οι Συνεργατικές Εταιρείες του Τομέα Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων ασχολούνται με την ομαδική συγκέντρωση και διάθεση γεωργικών προϊόντων των μελών τους και είναι τοπικού χαρακτήρα, περιφερειακές, επαρχιακές ή Παγκύπριες. Αρκετές από αυτές έχουν τη βασική υποδομή όπως κτιριακές εγκαταστάσεις και αποθηκευτικούς χώρους, ψυκτικούς θαλάμους και αυτοκίνητα για τη μεταφορά των προϊόντων. Ενόψει και της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τη μετεξέλιξή τους σε Οργανώσεις Παραγωγών, οι εγκαταστάσεις αυτές θα χρειαστούν να εκσυγχρονιστούν.

(α) Πωλήσεις / Μερίδιο Αγοράς Τομέα Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων.

Η ανάλυση των πωλήσεων και του μεριδίου αγοράς των Συνεργατικών Εταιρειών που ασχολούνται με τη διάθεση γεωργικών προϊόντων για τα έτη 1999 - 2002 έχει ως ακολούθως:

Είδος Προϊόντων	Επιτόπιες		Εξαγωγές		Σύνολο		Ποσοστό Παγκύπρια	
	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000
	£ εκατ.	£ εκατ.	£ εκατ.	£ εκατ.	£ εκατ.	£ εκατ.	%	%
Φρ. φρούτα & λαχαν.	12,7	15,4	-	-	12,7	15,4	25	35
Εσπεριδοειδή	-	-	9,8	9,8	9,8	9,8	45	45
Επιτραπέζια σταφύλια	-	-	2,0	1,5	2,0	1,5	55	57
ΣΥΝΟΛΟ	**12,7**	**15,4**	**11,8**	**11,3**	**24,5**	**26,7**		

Είδος Προϊόντων	Επιτόπιες		Εξαγωγές		Σύνολο		Ποσοστό Παγκύπρια	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
	£ εκατ.	£ εκατ.	£ εκατ.	£ εκατ.	£ εκατ.	£ εκατ.	%	%
Φρ. φρούτα & λαχαν.	16,9	15,8	-	-	16,9	15,8	25	35
Εσπεριδοειδή	-	-	7,8	7,4	7,8	7,4	30	30
Επιτραπέζια σταφύλια	-	-	1,4	0,9	1,4	0,9	74	74
ΣΥΝΟΛΟ	**16,9**	**15,8**	**9,2**	**8,3**	**26,1**	**24,1**		

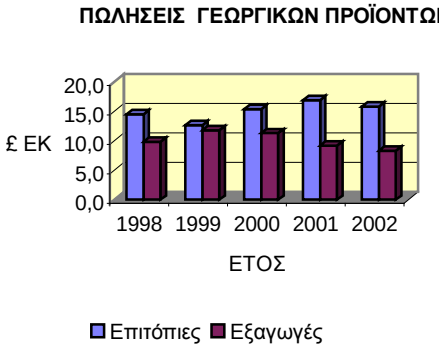

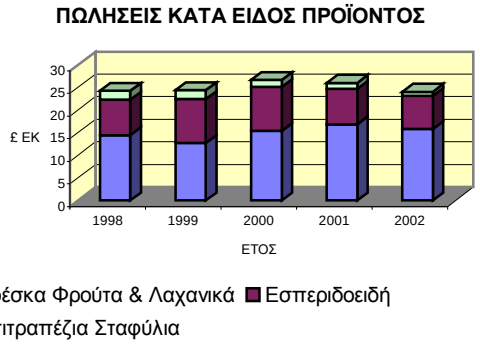

(β) Συνεργατικές Εταιρείες Διαθέσεως Γεωργικών Προϊόντων (ΣΕΔΙΓΕΠ) – Πρωτοβάθμιες

Οι Εταιρείες αυτές, διάθεσης φρούτων και λαχανικών, είναι τοπικές ή περιφερειακές και προσφέρουν σημαντική εξυπηρέτηση στους παραγωγούς μέλη τους. Ολόκληρη σχεδόν η παραγωγή τους διατίθεται στην τοπική αγορά. Οι πωλήσεις των διαφόρων προϊόντων των Εταιρειών αυτών τα τελευταία χρόνια έχουν ως εξής:

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	1996 £000	1997 £000	1998 £000	1999 £000	2000 £000	2001 £000	2002 £000
1	ΣΕΔΙΓΕΠ Παλαιχωρίου	50	157	155	191	192	136	128
2	ΣΕΔΙΓΕΠ Μαραθάσας	29	35	71	36	44	64	29
3	ΣΕΦ Μουτουλλά	40	22	43	21	15	17	16
4	ΣΕΔΙΓΕΠ Φαρμακά – Οδού	320	365	628	487	431	529	466
5	ΣΕΦ Καλοπαναγιώτη	0	0	0	0	0	0	0
6	ΣΕΔΙΓΕΠ Παραλιμνίου	1.712	1.665	1.477	1.344	1.823	1.770	1.600
7	ΣΕΔΙΓΕΠ Φρενάρου	626	684	942	643	899	1.171	622
8	ΣΕΔΙΓΕΠ Λύσης	1.218	996	961	991	1.439	1.678	1.785
9	ΣΕΔΙΓΕΠ Μαρωνίου	0	1.320	1.378	1.145	1.752	1.536	1.302
10	ΣΕΔΙΓΕΠ Αγρού	237	235	249	286	312	396	520
11	ΣΕΔΙΓΕΠ Πελενδρίου – Κατω Αμιάντου	349	270	266	222	305	325	619
12	ΣΕΔΙΓΕΠ Κυπερούντας – Δυμών	0	350	364	360	233	301	394
13	ΣΕΔΙΓΕΠ Παρεκκλησιάς	500	643	782	753	1.181	946	1.065
14	ΣΕΔΙΓΕΠ Χλώρακας	1.626	1.800	1.732	1.020	812	852	895
15	ΣΕΔΙΓΕΠ Αγ. Μαρίνα Χρυσ.	334	392	310	300	389	368	368
16	ΣΕΔΙΓΕΠ Αργάκας	1.441	1.475	1.315	1.460	1.562	1.615	1.702
17	ΣΕΔΙΓΕΠ Στρουμπίου - Πολεμίου	142	243	225	260	276	125	0
18	ΣΕΔΙΓΕΠ Στατού - Αγ.Φωτίου	0	160	167	270	330	365	370
19	ΣΕΔΙΓΕΠ Τηλλυρίας	0	0	33	23	52	25	0
20	ΣΕΑ Πισσουρίου	196	255	438	345	263	210	134

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	1996 £000	1997 £000	1998 £000	1999 £000	2000 £000	2001 £000	2002 £000
21	ΣΕΔΕΣ Πάφου	0	0	0	0	0	0	0
22	ΣΕΔΕΣ Λεμεσού	0	0	0	0	0	0	0
23	ΣΕΔΙΓΕΠ Πύργου - Λ/σού	0	0	0	0	0	0	0
24	ΣΕΔΙΓΕΠ "Ασπρόκρεμμος"	0	0	0	0	0	0	0
25	ΣΥΝΕΚΤΗ(Κτηνοτρ. Πάφου)	0	0	0	0	0	0	0
26	ΣΕΔΙΓΕΠ Σολιάς	0	0	0	35	70	95	117
27	ΣΕΔΑΦΦ (Αρωματικά φυτά)	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ		**8.820**	**11.067**	**11.536**	**10.192**	**12.380**	**12.524**	**12.132**

Τα τελευταία χρόνια, στα πλαίσια της αγροτικής πολιτικής του Κράτους, έχει τεθεί σε εφαρμογή Σχέδιο Δανειοδότησης Περιφερειακών Συνδέσμων Φρούτων και Λαχανικών με παροχή οικονομικών κινήτρων προς τις διάφορες Συνεργατικές Εταιρείες Διαθέσεως Γεωργικών Προϊόντων. Στις 9/7/99 ενεκρίθη η διεύρυνση του υφιστάμενου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων για δημιουργία Περιφερειακών Συνδέσμων / Συνεργατικών Εταιρειών Εμπορίας Φρούτων, Λαχανικών και Κρεάτων. Η διεύρυνση και βελτίωση του Σχεδίου, το οποίο θα μετονομαστεί σε Σχέδιο Παροχής Κινήτρων για δημιουργία και επέκταση Συνδέσμων / Συνεργατικών Εταιρειών Εμπορίας Γεωργοκτηνοτροφικών και Αλιευτικών Προϊόντων (Οργανώσεις Παραγωγών) προνοεί τα ακόλουθα:

1. Διεύρυνση του Σχεδίου ώστε να καλύπτει όλους τους τομείς της γεωργικής δραστηριότητας, δηλαδή γεωργία, κτηνοτροφία, ανθοκομία και αλιεία.
2. Αύξηση του ανώτατου ορίου δανειοδότησης με κυβερνητική εγγύηση σε £500.000 για κάθε Σύνδεσμο, με επιδοτούμενο επιτόκιο πέντε (5) εκατοστιαίες μονάδες.
3. Δημιουργία Δευτεροβάθμιου Συντονιστικού Φορέα για τα οπωροκηπευτικά, ο οποίος θα προγραμματίζει την παραγωγή και θα συντονίζει την εμπορία και διάθεση των προϊόντων όλων των Συνδέσμων σε παγκύπρια βάση. Για τα έξοδα σύστασης και λειτουργίας του Φορέα θα παραχωρείται κυβερνητική χορηγία.
4. Παροχή κυβερνητικής χορηγίας έναντι των κεφαλαιουχικών δαπανών του Φορέα και των Συνδέσμων.
5. Τετραετής κυβερνητική χορηγία πάνω στην αξία της εμπορευθείσας παραγωγής των Συνδέσμων.

Για τα πιο πάνω οικονομικά κίνητρα αρμόδια/υπεύθυνη είναι Συντονιστική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από εκπροσώπους των Υπουργείων Εμπορίου, Γεωργίας, Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού, υπό την προεδρία του Εφόρου Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών. Το εν λόγω σχέδιο θα παύσει να ισχύει με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αφού

οι εταιρείες αυτές – ως οργανώσεις παραγωγών – θα λαμβάνουν οικονομική στήριξη από κοινοτικά κονδύλια.

(γ) Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες (Σ.Π.Ε.) οι οποίες διατηρούν Τμήμα Φθαρτών.

Οι πωλήσεις των διαφόρων προϊόντων των Εταιρειών αυτών τα τελευταία χρόνια έχουν ως εξής:

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	1996 £000	1997 £000	1998 £000	1999 £000	2000 £000	2001 £000	2002 £000
1	Σ.Π.Ε. Σωτήρας	1.322	1.850	1.747	1.554	2.194	2.493	2.297
2	Σ.Π.Ε. Οδούς	0	187	378	315	284	411	425
3	Σ.Π.Ε. Λουβαρά	0	111	111	82	81	75	54
4	Σ.Π.Ε. Πέγειας	678	589	619	515	397	553	268
5	Σ.Π.Ε. Δυμών	0	0	0	61	103	499	549
	ΣΥΝΟΛΟ	**2.000**	**2.737**	**2.855**	**2.527**	**3.059**	**4.031**	**3.593**

(δ) Συνεργατική Ένωση Διαθέσεως Γεωργικών Προϊόντων (ΣΕΔΙΓΕΠ) Λτδ

Η ΣΕΔΙΓΕΠ ιδρύθηκε το 1964 ως περιφερειακή Συνεργατική Εταιρεία από τους παραγωγούς με σκοπό τη διάθεση των προϊόντων τους στην τοπική αγορά και ιδιαίτερα στο εξωτερικό. Σήμερα έχει εξελιχθεί σε μια Παγκύπρια Συνεργατική (δευτεροβάθμια) Εταιρεία και είναι ο μεγαλύτερος εξαγωγέας στον τομέα αυτό.

Η ΣΕΔΙΓΕΠ ασχολείται με τη συγκέντρωση, συσκευασία και εμπορία/εξαγωγή εσπεριδοειδών, επιτραπέζιων σταφυλιών, πεπονοειδών και άλλων. Στα τοπικά ιδιόκτητα συσκευαστήριά της συσκευάζονται επίσης πατάτες για λογαριασμό του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών. Η Εταιρεία εργοδοτεί 300 περίπου άτομα σε μόνιμο και εργατικό προσωπικό συσκευασίας και χρησιμοποιεί 800 περίπου εποχιακούς εργάτες για την κοπή και μεταφορά των φρούτων. Σε ότι αφορά την εμπορία, η Εταιρεία συνεργάζεται με αλυσίδες γνωστών υπεραγορών της Ευρώπης και Σκανδιναβίας και με πελάτες στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, της Άπω Ανατολής και του Αραβικού Κόλπου.

Παρατίθεται πίνακας στον οποίο φαίνεται η αξία των εξαγχθέντων γεωργικών προϊόντων κατά τα έτη 1994 - 2002:

Είδος Προϊόντων	1994 £000	1995 £000	1996 £000	1997 £000	1998 £000	1999 £000	2000 £000	2001 £000	2002 £000
Εσπεριδοειδή	7.505	9.855	11.519	10.742	7.860	9.767	9.775	7.813	7.492
Επιτρ.Σταφύλια	1.954	1.808	1.723	997	1.974	1.930	1.428	1.383	693
Πεπονοειδή	119	50	170	74	12	53	94	82	136
ΣΥΝΟΛΟ	**9.578**	**11.713**	**13.412**	**11.813**	**9.846**	**11.750**	**11.297**	**9.278**	**8.321**

Το μερίδιο της ΣΕΔΙΓΕΠ στις εξαγωγές παγκύπρια το 2002 ανέρχεται σε 30% για τα εσπεριδοειδή και 74% για τα επιτραπέζια σταφύλια.

(ε) Εναρμόνιση με Ευρωπαϊκό Κεκτημένο

Για το γεωργικό τομέα του Συνεργατικού Κινήματος, λόγω της εφαρμογής στην Κύπρο του σχετικού Κοινοτικού Κεκτημένου, δημιουργούνται νέες ευκαιρίες και δυνατότητες. Η Υπηρεσία ενθαρρύνει και θα συμβάλει στη μετεξέλιξη Συνεργατικών Εταιρειών του γεωργικού τομέα σε Οργανώσεις Παραγωγών βάσει υφιστάμενου Κοινοτικού Κεκτημένου και της σχετικής Κυπριακής Νομοθεσίας (φρέσκα φρούτα και λαχανικά, εσπεριδοειδή, χαρούπια κ.λ.π.), προκειμένου να διασφαλισθεί η βιωσιμότητα και ανάπτυξή τους.

Επίσης η Υπηρεσία θα ενθαρρύνει τη δημιουργία Συνεργατικών Εταιρειών / Οργανώσεων Παραγωγών σε τομείς που μέχρι τώρα δραστηριοποιούνται αποκλειστικά συμβούλια ή οργανισμοί, όπως στην εμπορία πατατών, κρεάτων και γαλακτοκομικών προϊόντων, σιτηρών και ελαιοκομικών προϊόντων.

4. ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ

Στον τομέα της Μεταποίησης εντάσσονται δεκαπέντε (15) Συνεργατικές Εταιρείες, σκοπός των οποίων είναι η επεξεργασία και διάθεση διαφόρων προϊόντων, γεωργικών και μη, των μελών τους.

Εταιρείες Τομέα Μεταποίησης	Αριθμός			
	1999	2000	2001	2002
Οινοποιητικές	4	4	4	4
Βιομηχανικής Επεξεργασίας Γεωργικής Παραγωγής	1	1	1	1
Καπνοπαραγωγών	2	2	2	2
Παραγωγής Ζωοτροφών	1	1	1	1
Διαθέσεως Χαρουπιών	3	3	3	3
Τριαντοφυλλοπαραγωγών	2	2	2	2
Επεξεργασίας Δασικών Προϊόντων	1	1	1	1
Κωφών	1	1	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	**15**	**15**	**15**	**15**

Οι πωλήσεις των διαφόρων προϊόντων των Εταιρειών αυτών, για τα έτη 1998 - 2002, έχουν ως εξής:

Έτος	£000
1998	23.236
1999	23.431
2000	26.667
2001	27.870
2002	29.673

Επιμέρους δραστηριότητες και διάφορα στοιχεία για τις Εταιρείες του Τομέα Μεταποίησης φαίνονται πιο κάτω:

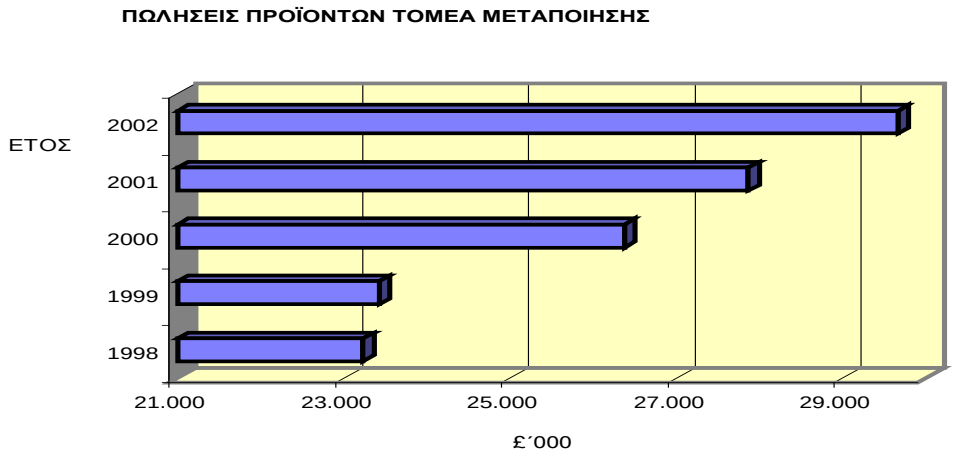

(α) <u>Συνεργατικός Οργανισμός Διαθέσεως Αμπελουργικών Προϊόντων (ΣΟΔΑΠ) Λτδ</u>

Ο ΣΟΔΑΠ Λτδ ιδρύθηκε το 1947 από τις πρωτοβάθμιες τοπικές Συνεργατικές Εταιρείες των αμπελουργικών περιοχών. Μέλη του Οργανισμού εκτός από τις πρωτοβάθμιες Συνεργατικές Εταιρείες μπορούν να γίνουν και άτομα. Τα μέλη του ΣΟΔΑΠ το 1991 ήταν 62 τοπικές Συνεργατικές Εταιρείες και 9.554 άτομα / αμπελουργοί, το 2000 65 και 9.500 και τα έτη 2001 και 2002 ήταν 64 και 9.416 αντίστοιχα.

Σκοπός της ίδρυσης του Οργανισμού είναι η μεταποίηση και εμπορία των οινικών προϊόντων. Σήμερα ο ΣΟΔΑΠ Λτδ είναι η μεγαλύτερη οινοβιομηχανία της Κύπρου και παραλαμβάνει για βιομηχανοποίηση το 30 - 35% της ολικής ετήσιας παραγωγής. Η υπόλοιπη ποσότητα κατανέμεται μεταξύ των άλλων οινοβιομηχανιών της Κύπρου.

Την περίοδο 1990 - 2002 ο ΣΟΔΑΠ Λτδ παρέλαβε τις πιο κάτω ποσότητες οινοποιήσιμων σταφυλιών:

Έτος	Κιλά (εκ.)
1990	34
1991	17
1992	26
1993	29
1994	17
1995	23
1996	23
1997	19
1998	29
1999	16
2000	19
2001	21
2002	7

Οι πωλήσεις του ΣΟΔΑΠ Λτδ κατά την περίοδο 1980 - 2002 έχουν ως ακολούθως:

ΕΤΟΣ	ΕΞΑΓΩΓΕΣ £000	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΑΓΟΡΑ £000	ΣΥΝΟΛΟ £000
1980	1.584	1.219	2.803
1985	1.522	1.303	2.825
1990	3.990	2.150	6.140
1991	1.781	3.013	4.794
1992	2.455	2.350	4.805
1993	1.586	1.890	3.476
1994	3.021	2.114	5.135
1995	3.589	2.183	5.772
1996	3.632	2.426	6.058
1997	3.098	2.812	5.910
1998	1.432	2.984	4.416
1999	1.551	3.694	5.245
2000	2.310	4.261	6.571
2001	3.350	3.068	6.418
2002	2.250	6.170	8.420

Ο ΣΟΔΑΠ Λτδ την 31/12/2002 είχε μετοχικό και αποθεματικό κεφάλαιο ύψους £885.473 και £5.733 αντίστοιχα. Οι επενδύσεις του Οργανισμού σε κτιριακές και μηχανικές εγκαταστάσεις, δεξαμενές, ψυκτικούς χώρους για αποθήκευση και παλαίωση οινοπνεύματος και κρασιών και σε άλλο πάγιο ενεργητικό ανέρχονται σε £5.136.271. Για την κάλυψη των επενδύσεων και κυρίως των εποχιακών αναγκών του ο Οργανισμός χρηματοδοτείται κυρίως από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ.

Λόγω της κρίσης που υπάρχει στη διεθνή αγορά στη διάθεση των οινικών προϊόντων έχουν επηρεασθεί τόσο ο ΣΟΔΑΠ Λτδ όσο και οι άλλες Κυπριακές οινοβιομηχανίες, οι οποίες αντιμετωπίζουν πρόβλημα διαθέσεως ορισμένων από τα προϊόντα τους.

Μέσα στα πλαίσια του εκσυγχρονισμού του, ο Οργανισμός προγραμματίζει την ανέγερση δύο νέων σύγχρονων οινοποιείων, εντός του 2004 και του 2005. Ένα οινοποιείο θα ανεγερθεί στο Στρουμπί της Πάφου, δυναμικότητας 6 εκ. κιλών σταφυλιών και το άλλο στην Πάχνα της Λεμεσού, δυναμικότητας 1,25 εκ. κιλών σταφυλιών.

Οι νέες επενδύσεις έχουν στόχο την παραγωγή ανώτερης ποιότητας οίνων που θα πληρούν όλες τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ταυτόχρονα θα συμβάλουν στην περιφερειακή ανάπτυξη. Ο εκσυγχρονισμός έχει καταστεί αναγκαίος και σκοπό έχει να εξασφαλίσει την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του Οργανισμού και την εξυπηρέτηση μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα του αμπελουργικού τομέα της Κύπρου.

(β) Νέα Συνεργατική Εταιρεία Βιομηχανικής Επεξεργασίας Γεωργικής Παραγωγής (ΝΕΑ ΣΕΒΕΓΕΠ) Λτδ

Η ΝΕΑ ΣΕΒΕΓΕΠ Λτδ είναι τριτοβάθμια Συνεργατική Εταιρεία με μέλη 206 Συνεργατικές Εταιρείες από όλα τα μέρη της Κύπρου . Η Εταιρεία ιδρύθηκε το 1990 για να αναλάβει τις εργασίες της ΣΕΒΕΓΕΠ Λτδ, η οποία λειτουργούσε υπό καθεστώς εκκαθάρισης.

Η Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών πρωτοστάτησε στην ίδρυση της Εταιρείας και το Δεκέμβριο του 1990 η ΝΕΑ ΣΕΒΕΓΕΠ Λτδ αγόρασε τα περιουσιακά στοιχεία της υπό εκκαθάριση ΣΕΒΕΓΕΠ Λτδ και συνέχισε τις εργασίες της.

Η κύρια δραστηριότητα της μεταποιητικής αυτής Εταιρείας είναι η απορρόφηση των περισσευμάτων των γεωργικών προϊόντων των παραγωγών που δεν μπορούν να διατεθούν στην επιτόπια ή την εξωτερική αγορά.

Ειδικότερα η Εταιρεία αγοράζει και μεταποιεί (εγκυτιώνει και χυμοποιεί) εσπεριδοειδή, ντομάτες, αγκινάρες, κεράσια αχλάδια και άλλα. Με τη μονάδα ταχείας κατάψυξης που διαθέτει παράγει φρέσκα κατεψυγμένα λαχανικά και ιδιαίτερα μπιζέλια, ενώ αγοράζει μεγάλες ποσότητες σταφυλιών ποικιλίας Θόμσον από την περιοχή Λεμεσού.

Η Εταιρεία πέραν της πιο πάνω προσφοράς της, εξυπηρετεί την ακριτική περιοχή Αστρομερίτη προσφέροντας εργασία σε 200 περίπου οικογένειες.

Κατά το 1991 - 2002 η ΝΕΑ ΣΕΒΕΓΕΠ Λτδ πραγματοποίησε πωλήσεις στην επιτόπια αγορά και στο εξωτερικό όπως φαίνονται πιο κάτω:

Έτος	£000
1991	2.277
1992	2.556
1993	3.053
1994	4.018
1995	4.474
1996	3.961
1997	3.617
1998	5.479
1999	5.193
2000	5.660
2001	5.387
2002	5.400

Στο τέλος του 2002 η εταιρεία διέθετε μετοχικό και αποθεματικό κεφάλαιο ύψους £7.008.255.

(γ) Συνεργατικός Οργανισμός Καπνοπαραγωγών (Σ.Ο.Κ.) Λτδ

Ο ΣΟΚ Λτδ ιδρύθηκε το 1961 στην Καρπασία ως πρωτοβάθμια Συνεργατική Εταιρεία από 500 καπνοπαραγωγούς της περιοχής για τη συγκέντρωση, την επεξεργασία και διάθεση καπνού. Τα μέλη του Οργανισμού ήταν 105 το 2002 και 2001 και 106 το 2000.

Η καπνοκαλλιέργεια στην Κύπρο ρυθμίζεται από ειδική Νομοθεσία. Η καλλιέργεια καπνού επιτρέπεται μόνο σε ορισμένες περιοχές. Μέχρι το 1974 η καλλιέργεια καπνού επιτρεπόταν στην περιοχή Καρπασίας της επαρχίας Αμμοχώστου.

Μετά την Τουρκική εισβολή η Κυβέρνηση παραχώρησε άδεια καλλιέργειας καπνού σε ορισμένες περιοχές της επαρχίας Πάφου. Ο ΣΟΚ Λτδ επαναδραστηριοποιήθηκε στην Επαρχία Πάφου και ανήγειρε τις νέες αναγκαίες εγκαταστάσεις του στο Ανατολικό Πάφου με επενδύσεις κεφαλαίων ύψους £500.000.

Ολόκληρη η παραγωγή καπνού, μετά τη σχετική επεξεργασία, διατίθεται μέσω του Σ.Ο.Κ. στις καπνοβιομηχανίες του τόπου. Παρατίθεται πίνακας στον οποίο φαίνεται η αξία της παραγωγής καπνού, κατά τα έτη 1990 - 2002:

Έτος	£000
1990	993
1991	674
1992	851
1993	861
1994	883
1995	908
1996	801
1997	922
1998	955
1999	948
2000	960
2001	987
2002	972

(δ) Συνεργατικές Ενώσεις Διαθέσεως Χαρουπιών Λτδ

Τα χαρούπια ήταν από τα πρώτα γεωργικά προϊόντα τα οποία ανέλαβαν να συγκεντρώνουν και διαθέτουν οι Συνεργατικές Εταιρείες. Για το σκοπό αυτό οι τοπικές Συνεργατικές των χαρουποπαραγωγικών περιοχών ίδρυσαν πάνω σε επαρχιακή βάση το 1946, τις πέντε (5) Συνεργατικές Ενώσεις Διαθέσεως Χαρουπιών, Λεμεσού, Λάρνακας, Αμμοχώστου, Πάφου και Κερύνειας (δευτεροβάθμιες εταιρείες). Το 1953 οι πέντε (5) ενώσεις ίδρυσαν την Ομοσπονδία Διαθέσεως Χαρουπιών με έδρα τη Λεμεσό, με σκοπό την επεξεργασία, μεταποίηση και συντονισμό της διάθεσης των χαρουπιών στο εξωτερικό.

Οι Επαρχιακές Ενώσεις Χαρουπιών ασχολούνται επίσης με τη συγκέντρωση και διάθεση και άλλων γεωργικών προϊόντων όπως αμύγδαλα, βίκο, κουκιά, φιστίκια κ.λ.π. τα οποία, όπως και τα χαρούπια, οι παραγωγοί παραδίδουν εθελοντικά για ομαδική διάθεση. Μέχρι τελευταία οι Ενώσεις αγόραζαν σημαντικές ποσότητες προϊόντων, αλλά η τακτική αυτή έχει τερματιστεί/περιοριστεί και η τελική τιμή καταβάλλεται στους παραγωγούς μετά τη διάθεση του προϊόντος.

Οι Ενώσεις των Επαρχιών Κερύνειας και Αμμοχώστου ανέστειλαν τις εργασίες τους λόγω της Τουρκικής Εισβολής. Οι άλλες τρεις (3) Ενώσεις και η Ομοσπονδία έχουν επενδύσει σε ακίνητα, μηχανικές και άλλες εγκαταστάσεις για τους σκοπούς των εργασιών τους, κεφάλαια ύψους £2.000.000 περίπου. Για την κάλυψη των μακροπρόθεσμων επενδύσεων όσο και των εποχιακών κεφαλαιουχικών αναγκών τους οι εταιρείες αυτές δανειοδοτούνται από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ.

Ο πιο κάτω πίνακας δείχνει τις ποσότητες των χαρουπιών που διατέθηκαν από τις Ενώσεις κατά την περίοδο 1990 - 2002 σε τόνους:

Επαρχία	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Λεμεσός	2.873	2.050	2.465	1.543	1.512	1.698	1.231	1.835	790
Πάφος	1.369	1.586	1.688	1.263	1.228	450	1.703	1.932	1.626
Λάρνακα	1.302	688	1.765	608	601	657	1.010	1.452	587
ΣΥΝΟΛΟ	**5.544**	**4.324**	**5.918**	**3.414**	**3.341**	**2.805**	**3.944**	**5.219**	**3.003**

Το μερίδιο των Συνεργατικών Ενώσεων στην εμπορία των χαρουπιών είναι περίπου το 70% της συνολικής παραγωγής χαρουπιών στην Κύπρο.

Οι πωλήσεις όλων των προϊόντων σε αξία, που έγιναν μέσω των Εταιρειών αυτών (χαρούπια, αμύγδαλα, φιστίκια κ.λ.π.), κατά την περίοδο 1990 - 2002, είχαν ως ακολούθως:

Έτος	£000
1990	1.969
1991	2.427
1992	2.388
1993	4.347
1994	2.775
1995	2.147
1996	2.513
1997	2.548
1998	1.464
1999	1.342
2000	1.206
2001	1.773
2002	1.274

(ε) Συνεργατικός Οργανισμός Παραγωγής Ζωοτροφών (ΣΟΠΑΖ) Λτδ

Ο ΣΟΠΑΖ Λτδ είναι τριτοβάθμιος Οργανισμός ο οποίος ιδρύθηκε το 1961 από τους τρεις (3) προμηθευτικούς οργανισμούς Λεμεσού/Πάφου, Αμμοχώστου /Λάρνακας και Λευκωσίας/Κερύνειας και τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ. Σκοπός της ιδρύσεώς του είναι η παραγωγή όλων των ειδών ζωοτροφών για αγελάδες, πρόβατα, χοίρους και πουλερικά και η κάλυψη των αναγκών των Συνεργατικών Εταιρειών στα είδη αυτά.

Στο τέλος του 2000 ο Οργανισμός διέθετε μετοχικό και αποθεματικό κεφάλαιο ύψους £133.000 και £2.861.000 αντίστοιχα, ενώ τα κεφάλαια αυτά το 2001 ήταν £133.002 και £2.914.254 και το 2002 £133.002 και £3.023.962 αντίστοιχα. Οι επενδύσεις του σε κτίρια και μηχανικό εξοπλισμό για το έτος 2000 ήταν της τάξης των

£1.184.000 ενώ τα αντίστοιχα ποσά ήταν £1.184.572 για το 2001 και £1.201.040 για το 2002.

Οι πωλήσεις του ΣΟΠΑΖ Λτδ κατά την περίοδο 1990 - 2002 είχαν ως ακολούθως:

Έτος	£000
1990	2.387
1991	2.574
1992	3.093
1993	3.323
1994	3.591
1995	3.577
1996	3.737
1997	3.265
1998	2.755
1999	2.497
2000	2.669
2001	2.850
2002	2.933

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:
Στις πιο πάνω πωλήσεις περιλαμβάνονται και οι πωλήσεις που έγιναν προς άλλες Συνεργατικές Εταιρείες (μη μέλη). Συγκεκριμένα για το 1998, 1999, 2000, 2001 και 2002 οι πωλήσεις αυτές ανέρχονταν στις £177.550, £113.971, £199.823, £240.000 και £265.000 αντίστοιχα.

Το μερίδιο του ΣΟΠΑΖ στην παραγωγή και διάθεση ζωοτροφών ανέρχεται σε 14% περίπου της συνολικής παραγωγής και διάθεσης ζωοτροφών παγκύπρια.

Μέσα στα πλαίσια εκσυγχρονισμού του Οργανισμού, έχει διενεργηθεί μελέτη για την δημιουργία νέου σύγχρονου εργοστασίου ζωοτροφών. Η ανέγερση του νέου εργοστασίου αναμένεται να αρχίσει εντός του 2004.

(στ) Συνεργατικές Πιστωτικές Εταιρείες (Σ.Π.Ε.) οι οποίες διατηρούν Μονάδες Ζωοτροφών.

Οι πωλήσεις των Μονάδων Ζωοτροφών των Σ.Π.Ε. για τα έτη 1998 - 2002 έχουν ως εξής:

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	1998 £000	1999 £000	2000 £000	2001 £000	2002 £000
1.	Σ.Π.Ε. Αθηαίνου	2.674	2.669	3.070	3.057	2.930
2.	Σ.Π.Ε. Αραδίππου	2.578	2.699	3.364	3.607	3.352
3.	Σ.Π.Ε. Δαλίου	2.203	2.070	2.405	2.748	3.378
4.	Σ.Π.Ε. Λυμπιών	374	355	383	503	557
	ΣΥΝΟΛΟ	**7.829**	**7.793**	**9.222**	**9.915**	**10.217**

Μέσα στα πλαίσια εκσυγχρονισμού του τομέα των ζωοτροφών τρεις εταιρείες (ΣΠΕ Αθηαίνου, ΣΠΕ Αραδίππου και ΣΠΕ Δαλιού) έχουν διενεργήσει μελέτη από κοινού για τη δημιουργία νέου σύγχρονου εργοστασίου ζωοτροφών και την αναβάθμιση του υφιστάμενου εργοστασίου στην Αραδίππου. Η ανέγερση του νέου εργοστασίου αναμένεται να αρχίσει εντός του 2004.

(ζ) Διάφορες Συνεργατικές Εταιρείες του Τομέα Μεταποίησης

Οι δραστηριότητες των υπολοίπων οκτώ (8) Συνεργατικών Εταιρειών Μεταποίησης (πρωτοβάθμιες εταιρείες) είναι περιορισμένες και έχουν ως ακολούθως:

			2000		2001		2002	
Α/Α	Συνεργατικές Εταιρείες	Έτος Εγγρ.	Μέλη	Κύκλος Εργασιών £000	Μέλη	Κύκλος Εργασιών £000	Μέλη	Κύκλος Εργασιών £000
1.	Οινοποιητική Δωρού Λτδ	1963	82	0	82	0	82	0
2.	Οινοποιητική Αγ. Γεωργίου Λ/σού Λτδ	1963	34	0	34	0	34	0
3.	Οινοποιητική Συλίκου Λτδ	1963	34	0	34	0	34	0
4.	Νέος ΣΟΚ Λτδ	1983	50	0	50	0	50	0
5.	Τριανταφυλλοπαραγωγών Αγρού Λτδ	1961	122	56	122	56	122	41
6.	Τριανταφυλλοπαραγωγών Μηλικουρίου Λτδ	1965	25	1	25	0	25	0
7.	Δασικ.Πρ. Κάμπου-Τσακκίστρας Λτδ	1994	15	110	15	147	15	199
8.	Κωφών Λτδ	1961	14	216	14	138	14	137
ΣΥΝΟΛΟ			**376**	**383**	**376**	**341**	**376**	**377**

5. ΤΟΜΕΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η προσφορά του Τομέα Υπηρεσιών του Συνεργατικού Κινήματος στο συνεταιρισμένο κόσμο της Κύπρου είναι σημαντική. Αυτό φαίνεται από τις αξιόλογες Συνεργατικές Εταιρείες του τομέα τούτου.

Εταιρείες Τομέα Υπηρεσιών	Αριθμός			
	1999	2000	2001	2002
Συνομοσπονδία	1	1	1	1
Ομοσπονδία Διαθέσεως Χαρουπιών	1	1	1	1
Ταμείο Υγείας	1	1	1	1
Μηχανογραφήσεως	1	1	1	1
Ένωση Διακινήσεως Σιτηρών	1	1	1	1
Ναυτιλιακών Υπηρεσιών	1	1	1	1
Αρδεύσεως	1	1	1	1
Ενοικιάσεως Γης	2	2	3	3
Λαχειοπωλών	1	1	1	1
Γενικών Υπηρεσιών	1	1	1	1
Αγγειοπλαστών	1	1	1	1
Χειροτεχνική	1	1	1	1
Υποδηματοποιών	1	1	1	0
Προμηθευτική Ραπτών	1	1	1	1
Κομμωτών	1	1	1	1
Επαύλεις	1	1	1	2
ΣΥΝΟΛΟ	**17**	**17**	**18**	**18**

Ο κύκλος εργασιών όλων των Εταιρειών αυτών, για τα έτη 1998 - 2002, έχει ως εξής:

Έτος	£000
1998	16.571
1999	24.469
2000	14.579
2001	24.543
2002	26.847

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

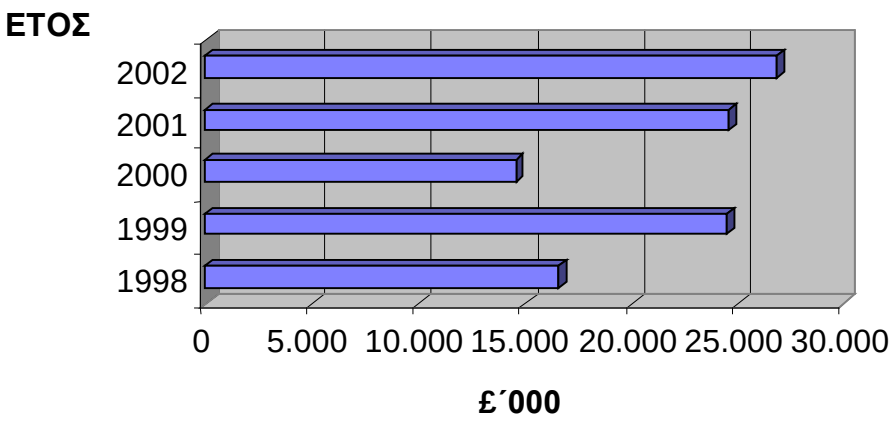

Επιμέρους δραστηριότητες και διάφορα στοιχεία για τις Εταιρείες του Τομέα Υπηρεσιών παρατίθενται πιο κάτω:

(α) Παγκύπρια Συνεργατική Συνομοσπονδία

Η Συνομοσπονδία ιδρύθηκε το 1962 με μέλη της δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες Συνεργατικές Εταιρείες. Ο περιορισμός αυτός των μελών της ήταν και η κύρια αιτία στο να αποτύχει να δραστηριοποιηθεί στο βαθμό που έπρεπε και να εξυπηρετήσει το σκοπό της σύστασης και λειτουργίας της.

Με πρωτοστάτη το Τμήμα Συνεργατικής Ανάπτυξης αποφασίστηκε το 1982 αλλαγή στη δομή της Συνομοσπονδίας με δικαίωμα κάθε Συνεργατικής Εταιρείας να μπορεί να γίνει μέλος της, με αποτέλεσμα τα μέλη την 31/12/2002 να ανέλθουν στα 221.

Με την αναδόμηση και επάνδρωσή της η Συνομοσπονδία έχει τις προϋποθέσεις να διαδραματίσει το ρόλο της για ανάπτυξη και πρόοδο του Συνεργατικού Κινήματος στην Κύπρο με την επιμόρφωση, διαφώτιση των συνεργατιστών και γενικότερα του Κυπριακού λαού, καθώς και με την προάσπιση των συμφερόντων του συνεταιρισμένου κόσμου της Κύπρου.

Οι δραστηριότητες της Συνομοσπονδίας αναλυτικότερα είναι οι ακόλουθες:

1. Εκδίδει τη μηνιαία εφημερίδα "ΤΟ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΒΗΜΑ" που κυκλοφορεί σε 4.000 αντίτυπα και είναι και το εκφραστικό όργανο του Συνεργατικού Κινήματος.

2. Διεξάγει Επιμορφωτικά Σεμινάρια για Συνεργατικούς Υπαλλήλους (νεοεισερχόμενο, απλό, μεσαίο και ανώτερο προσωπικό), Γραμματείς και Επιτροπές, καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου σε όλες τις Επαρχίες της Κύπρου.

3. Διενεργεί εξειδικευμένες μελέτες, με πρόσληψη εμπειρογνωμόνων, με αντικείμενο τα διάφορα φλέγοντα και επίκαιρα προβλήματα που απασχολούν το Συνεργατικό Κίνημα.

4. Διοργανώνει Συσκέψεις Επαρχιακές και Παγκύπριες με σκοπό την αλληλοενημέρωση, τον κοινό προβληματισμό και τη λήψη κοινών αποφάσεων πάνω σε επίκαιρα θέματα που αφορούν τη λειτουργία, πρόοδο, επιβίωση κ.λ.π. των Συνεργατικών Εταιρειών.

5. Είναι σε επαφή με τους αρμόδιους Κυβερνητικούς φορείς, οι οποίοι ασχολούνται με θέματα που άπτονται των δραστηριοτήτων και της λειτουργίας των Συνεργατικών Εταιρειών.

6. Είναι μέλος της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης (I.C.A.) και κάθε χρόνο αντιπροσωπεύει το Συνεργατικό Κίνημα της Κύπρου στις συνελεύσεις της. Παράλληλα φιλοξενεί συνεργατιστές από διάφορους Συνεργατικούς Οργανισμούς - μέλη της Διεθνής Συνεταιριστικής Ένωσης.

7. Είναι χορηγός σε πολλές παγκύπριες εκδηλώσεις, που σκοπό έχουν να προαγάγουν πολιτιστικά, κοινωνικά και οικονομικά τα μέλη του Συνεργατικού Κινήματος και ευρύτερα τον Κυπριακό λαό.

8. Διοργανώνει Παγκύπριες Εκδηλώσεις, που σκοπό έχουν την αλληλογνωριμία και σύσφιγξη σχέσεων μεταξύ των Συνεργατικών Υπαλλήλων και των φίλων του Συνεργατικού Κινήματος.

9. Τιμά κάθε χρόνο κατά το πρώτο Σάββατο του Ιούλη τη Διεθνή Μέρα Συνεργατισμού με αιμοδοσία και διάφορες άλλες εκδηλώσεις.

10. Χειρίζεται το Ταμείο Εκπόνησης Μελετών και Προβολής του έργου του Συνεργατικού Κινήματος, το οποίο καλύπτει έξοδα επισκέψεων και συμμετοχών αξιωματούχων για συναντήσεις με τους αρμοδίους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

11. Γενικά μεριμνά για την ανάπτυξη και πρόοδο του Συνεργατικού Κινήματος και κατ' επέκταση των μελών του.

Κατά τα τελευταία χρόνια με πρωτοβουλία της Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας έγιναν διάφορες μελέτες και ασκήθηκε αξιοσημείωτη δραστηριότητα για την εναρμόνιση του Συνεργατικού Κινήματος με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο.

(β) Συνεργατική Ομοσπονδία Διαθέσεως Χαρουπιών Λτδ

Η Εταιρεία αυτή είναι τριτοβάθμια και ιδρύθηκε το 1953 από τις πέντε (5) Ενώσεις Χαρουπιών με έδρα τη Λεμεσό με σκοπό την επεξεργασία, μεταποίηση και συντονισμό της διάθεσης των χαρουπιών και των παραγώγων τους στο εξωτερικό.

Ο κύκλος εργασιών της Ομοσπονδίας για τα έτη 1998 - 2002 ήταν:

Έτος	Κύκλος Εργασιών (£000)
1998	456
1999	713
2000	664
2001	715
2002	383

Στο τέλος του 2000 η ομοσπονδία διέθετε μετοχικό και αποθεματικό κεφάλαιο ύψους £3.300 και £224.035 αντίστοιχα.

(γ) Παγκύπριο Συνεργατικό Ταμείο Υγείας Λτδ

Η Εταιρεία αυτή ιδρύθηκε το 1976 και αντικατέστησε τα επαρχιακά Ταμεία Υγείας των συνεργατικών υπαλλήλων με σκοπό την προσφορά ομαδικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα μέλη / υπαλλήλους των Συνεργατικών Εταιρειών και στα μέλη των οικογενειών τους.

Οι υπάλληλοι / μέλη είναι ελεύθεροι να κάνουν χρήση των υπηρεσιών οποιουδήποτε γιατρού και να αγοράζουν φάρμακα από το φαρμακείο της αρεσκείας τους. Το ταμείο καταβάλλει τα έξοδα βάσει αποδείξεων και σύμφωνα με τους κανονισμούς οι οποίοι διέπουν τη λειτουργία του. Το ύψος των απαιτήσεων που δικαιούται κάθε μέλος να υποβάλει για να πληρωθεί βρίσκεται σε συνάρτηση με τις ετήσιες εισφορές του ιδίου και του εργοδότη του.

Παρατίθεται πιο κάτω πίνακας που δείχνει τα μέλη, τις εισφορές μελών και εταιρειών, τις αποζημιώσεις και τα πλεονάσματα του ταμείου για τα έτη 1994 - 2002.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Μέλη	1.745	1.725	1.817	1.853	1.885	1.957	1.964	2.046	2.085
	£	£	£	£	£	£	£	£	£
Εισφορές μελών/ εταιρειών	434.000	488.000	540.000	587.896	635.912	672.621	729.864	778.312	826.672
Αποζημιώσεις μελών	384.000	441.000	502.000	564.135	595.884	658.965	699.696	755.776	798.971
Συσσωρευμένα Πλεονάσματα	410.000	443.000	467.000	474.997	492.114	484.766	487.666	478.585	463.813

(δ) Συνεργατική Εταιρεία Μηχανογραφήσεως (Σ.Ε.Μ.) Λτδ

Το 1984 (15) μεγάλες Συνεργατικές Εταιρείες διαπιστώνοντας την αναγκαιότητα για κάλυψη των άμεσων αναγκών τους αλλά και των επερχομένων, ίδρυσαν τη Συνεργατική Εταιρεία Μηχανογραφήσεως (Σ.Ε.Μ.) Λτδ. Οι σημερινές προκλήσεις και κυρίως το Ευρωπαϊκό κεκτημένο δικαίωσαν τη διορατικότητα των πιο πάνω Συνεργατικών Εταιρειών.

Τα μέλη της εταιρείας κατά την 31/12/2000, 31/12/2001 και 31/12/2002 ανέρχονταν σε 37, 38 και 58 αντίστοιχα.

Το Μετοχικό και Αποθεματικό Κεφάλαιο της εταιρείας κατα τα έτη 2000-2002 έχει ως ακολούθως:

Έτος	Μετοχικό Κεφάλαιο (£)	Αποθεματικό Κεφάλαιο (£)
2000	895.000	1.600.000
2001	905.000	1.652.412
2002	1.630.000	1.706.337

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας το 2000 αποτελείτο από 179 μετοχές των £5.000 η κάθε μία, το 2001 αποτελείτο από 181 μετοχές των £5.000 η κάθε μία και το 2002 από £326 μετοχές των £5.000 η κάθε μία.

Ο όγκος εργασιών (δικαιώματα) της ΣΕΜ Λτδ, από το 1990 μέχρι το 2002, παρουσιάζεται πιο κάτω:

Έτος	£000
1990	495
1991	578
1992	595
1993	722
1994	910
1995	1.048
1996	1.213
1997	1.250
1998	1.529
1999	1.889
2000	2.380
2001	2.584
2002	3.062

Η πιο πάνω αυξητική τάση είναι αποτέλεσμα της αύξησης των εργασιών των μηχανογραφημένων Συνεργατικών Εταιρειών αλλά και της μηχανογράφησης νέων Συνεργατικών Εταιρειών.

Αποστολή της ΣΕΜ Λτδ από της ίδρυσής της, ήταν και είναι η προσφορά εξειδικευμένων υπηρεσιών μηχανογράφησης με στόχο την κάλυψη των Συνεργατικών Εταιρειών παγκύπρια, καθώς επίσης και η προσφορά ολοκληρωμένων λύσεων στον τομέα της πληροφορικής.

- **Τραπεζική Εφαρμογή ΔΕΛΤΑ**

Η ΣΕΜ Λτδ πιστή στις υποχρεώσεις της και τις απαιτήσεις των καιρών με γνώμονα την καλύτερη προσφορά υπηρεσιών από μέρους των Εταιρειών προς τους πελάτες τους, επέλεξε και εφαρμόζει από το 1996 την Τραπεζική Εφαρμογή «ΔΕΛΤΑ», αντικαθιστώντας τα υφιστάμενα μηχανήματα με τα πλέον σύγχρονα.

Η εταιρεία με την επιλογή της πιο πάνω εφαρμογής έχει δικαιωθεί πλήρως. Η κάλυψη των συνεχώς αυξανόμενων αναγκών των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (ΣΠΙ) και γενικά του Συνεργατικού Κινήματος με βάση και το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο είναι αποτέλεσμα της ευελιξίας της εφαρμογής.

Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000 εργάζονταν με το νέο σύστημα 132 Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα, ενώ μέχρι την 31/12/2001 εργάζονταν 148 ΣΠΙ και μέχρι την 31/12/2002 153. Πρωταρχικός στόχος της Εταιρείας είναι η μηχανογράφηση όλων των Συνεργατικών Πιστωτικών Εταιρειών και Ταμιευτηρίων εντός του 2004.

- **Άλλες / Νέες Υπηρεσίες**

Η Εταιρεία παρέχει επίσης υποστήριξη προς το Κέντρο Κάρτας της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ και συμβάλει ουσιαστικά στην υλοποίηση της λειτουργίας του.

Πέραν από τις υπηρεσίες μηχανογράφησης, η ΣΕΜ Λτδ παρέχει άλλες υπηρεσίες προς τις εταιρείες “Λευκόνοικο Χρηματιστηριακή Λτδ” και “Επενδυτική Εταιρεία Δήμητρα Λτδ”. Σημειώνεται ότι η ΣΕΜ Λτδ είναι ο τεχνικός σύμβουλος του Επενδυτικού Συγκροτήματος Συνεργατικών Εταιρειών “Το Λευκόνοικο” Λτδ.

Κατά τα έτη 2000-2002 προμηθεύτηκε και έθεσε σε λειτουργία, για κάλυψη των συνεχώς αυξανόμενων αναγκών των Συνεργατικών Εταιρειών, ταχύτατους εκτυπωτές καθώς και φακελλωτικές μηχανές υψηλής τεχνολογίας.

- **Γενικά**

Η ΣΕΜ στα υπο επισκόπηση έτη, πέραν από την συντήρηση / βελτίωση και την προσφορά εξυπηρέτησης των μηχανογραφημένων Συνεργατικών Εταιρειών ανέπτυξε και άλλες εφαρμογές για εξυπηρέτηση των αναγκών του Κινήματος με κύριες τις πιο κάτω:

- Μισθοδοσία Υπαλλήλων Συνεργατικών Εταιρειών
- JCC Transfers
- Αυτόματη Συμφιλίωση Τραπεζικών Επιταγών
- Χρεωστική Κάρτα
- Ισοζύγιο Πληρωμών
- Δημιουργία Templates για νέα Έγγραφα
- Αναγνώριση Υπογραφών
- Αυτοματοποίηση Εγγράφων Δανείων
- Διαχείριση Εγγράφων
- Κεντρικό Αρχείο Πληροφοριών

Φιλοδοξία και στόχος της είναι η μηχανογράφηση όλων των δραστηριοτήτων των Συνεργατικών Εταιρειών πάνω σε παγκύπρια βάση, η έρευνα και η εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, καθώς και η προσφορά νέων υπηρεσιών.

(ε) Συνεργατική Ένωση Διακινήσεως Σιτηρών (ΣΕΔΙΣ) Λτδ

Η ΣΕΔΙΣ είναι δευτεροβάθμια Συνεργατική Εταιρεία και ιδρύθηκε το 1966 από τις τοπικές Συνεργατικές Εταιρείες των σιτοπαραγωγικών χωριών οι οποίες αποτελούν και τα μέλη της. Μέλη της ΣΕΔΙΣ είναι 290 πρωτοβάθμιες Συνεργατικές Εταιρείες οι οποίες έχουν μέλη όλους τους παραγωγούς σιτηρών της Νήσου.

Τα σιτηρά στην Κύπρο είναι προϊόν ελεγχόμενο από το Κράτος. Αρμόδια Αρχή η οποία διαχειρίζεται τα σιτηρά για λογαριασμό του κράτους είναι η Επιτροπή Σιτηρών. Το γεγονός αυτό έχει περιορίσει τις δραστηριότητες της ΣΕΔΙΣ και των τοπικών Συνεργατικών Εταιρειών μελών της στη συγκέντρωση και διακίνηση σιτηρών.

Η ΣΕΔΙΣ συντονίζει την παραλαβή/συγκέντρωση και προσωρινή αποθήκευση όλων των σιτηρών τα οποία συντηρεί, επιβλέπει και διακινεί στις αποθήκες της Επιτροπής Σιτηρών και διεκπεραιώνει όλες τις πληρωμές προς τους δικαιούχους παραγωγούς. Οι τιμές των σιτηρών καθορίζονται από το Κράτος.

Η ΣΕΔΙΣ και οι Συνεργατικές μέλη της έχουν αποκτήσει ιδιόκτητους αποθηκευτικούς χώρους και τον απαιτούμενο μηχανολογικό εξοπλισμό και η διακίνηση των σιτηρών γίνεται οργανωμένα με τον καλύτερο τρόπο.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τις ποσότητες των σιτηρών που διακινήθηκαν από τη ΣΕΔΙΣ κατά τα χρόνια 1990 - 2002 και την αξία τους:

Έτος	ΣΙΤΑΡΙ (τόνοι)	ΚΡΙΘΑΡΙ (τόνοι)	ΑΞΙΑ £000
1990	8.877	89.691	11.001
1991	4.531	53.427	6.480
1992	9.210	161.049	19.396
1993	1.000	182.000	21.200
1994	7.000	144.000	17.500
1995	9.363	124.094	15.567
1996	11.016	119.122	15.222
1997	9.409	31.711	4.997
1998	9.703	49.171	7.365
1999	12.093	105.054	14.592
2000	8.383	32.496	5.141
2001	9.002	110.281	14.798
2002	11.199	119.300	16.987

Η επικείμενη ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα έχει άμεσες αλυσιδωτές επιπτώσεις που θα επηρεάσουν την οικονομική και κοινωνική ευημερία των σιτοπαραγωγών, των κτηνοπτηνοτρόφων, των καταναλωτών και όλων των τάξεων του λαού.

Οι επιπτώσεις αυτές θα επηρεάσουν οπωσδήποτε τη ΣΕΔΙΣ και τις Συνεργατικές μέλη της, καθώς επίσης θα επηρεαστεί άμεσα και σημαντικά το οικονομικό, εμπορικό, επιχειρηματικό, τεχνολογικό και θεσμικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργούν.

Η ΣΕΔΙΣ θέλοντας να βοηθήσει τους Κύπριους σιτοπαραγωγούς και κτηνοτρόφους, αλλά και τις Συνεργατικές Εταιρείες μέλη της , λόγω των μεγάλων αλλαγών που πρόκειται να επέλθουν, ζήτησε από την Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΣ) και της ετοίμασε σχετική μελέτη για τις πιθανές επιπτώσεις που θα έχει στον τομέα των σιτηρών η ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε.

Εκτός από την πιο πάνω μελέτη, η ΣΕΔΙΣ Λτδ και οι τέσσερις Αγροτικές Οργανώσεις, ετοίμασαν με την βοήθεια ξένων εμπειρογνωμόνων ειδική μελέτη για το τομέα των Σιτηρών στην Κύπρο, ενόψει της ένταξής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η μελέτη αυτή παρουσιάστηκε σε Παγκύπρια Αγροτική Σύσκεψη στις 15.12.99, οι εισηγήσεις της οποίας υιοθετήθηκαν από τη Σύσκεψη και ενέκρινε ομόφωνα σχετικό ψήφισμα.

Το Συνεργατικό Κίνημα, που στον τομέα αυτό εκφράζεται μέσω της ΣΕΔΙΣ, αναμένεται ότι θα έχει ισχυρή παρουσία στην αγορά μέσα στα πλαίσια των νέων δεδομένων που σύντομα θα δημιουργηθούν.

Οι αρμόδιες Κρατικές Υπηρεσίες αναμένεται ότι θα συμβάλουν στην έγκαιρη και αποτελεσματική προσαρμογή της ΣΕΔΙΣ στα νέα δεδομένα και στην ενίσχυσή της, ώστε να μπορέσει να αποκτήσει την κατάλληλη κεφαλαιουχική υποδομή και με την αναγκαία εναρμόνιση να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στα πλαίσια της εφαρμογής της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής στους κόλπους της Ε.Ε. Η ίδια η Εταιρεία έχει αναλάβει ήδη πρωτοβουλία έγκαιρης και αποτελεσματικής προσαρμογής της στα νέα δεδομένα.

(στ) Συνεργατική Εταιρεία Ναυτιλιακών Υπηρεσιών Κύπρου (COMARINE) Λτδ

Η COMARINE Λτδ ιδρύθηκε το 1965 από 13 Συνεργατικές Εταιρείες με έδρα την Αμμόχωστο για να τους προσφέρει υπηρεσίες μεταφορών στη ξηρά, τη θάλασσα και τον αέρα. Με την εισβολή, η εταιρεία εκτοπίστηκε και επαναδραστηριοποιήθηκε στη Λεμεσό και διατήρησε τα υποκαταστήματα της στη Λευκωσία και στη Λάρνακα.

Τα μέλη της την 31/12/2002 είναι 21 Συνεργατικές Εταιρείες, οι οποίες ασχολούνται κυρίως με το εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο. Διαθέτει δικά της κεφάλαια (Μετοχικό και Αποθεματικό) τα οποία ανέρχονταν κατά την 31/12/2000, 31/12/2001 και 31/12/2002 στα £6.922.529, £6.174.258 και £6.215.754 αντίστοιχα. Επίσης η σημερινή αξία των περιουσιακών στοιχείων εκτιμάται στα £20.000.000.

Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας κατά τα τελευταία χρόνια ήταν:

Έτος	Κύκλος Εργασιών £000
1998	3.058
1999	3.170
2000	2.000
2001	2.300
2002	2.625

Οι τομείς δραστηριότητας της Εταιρείας σήμερα είναι:

1. Ο Ναυτιλιακός τομέας, που περιλαμβάνει την αντιπροσώπευση πλοίων, τις ναυλώσεις πλοίων, τα στοιβαδορικά, τις εκτελωνίσεις και τη διαμετακόμιση.
2. Ο τομέας των αερομεταφορών.
3. Ο τουριστικός τομέας.
4. Η διαχείριση του ιδιόκτητου Ξενοδοχείου 4 αστέρων ΜΙΡΑΜΑΡΕ στη Λεμεσό.

(ζ) Διάφορες Συνεργατικές Εταιρείες του Τομέα Υπηρεσιών

Οι δραστηριότητες των υπολοίπων δεκατριών (13) Συνεργατικών Εταιρειών Μεταποίησης είναι περιορισμένες και έχουν ως ακολούθως:

			2000		2001		2002	
Α/Α	Συνεργατικές Εταιρείες	Έτος Εγγρ.	Μέλη	Κύκλος Εργασιών £000	Μέλη	Κύκλος Εργασιών £000	Μέλη	Κύκλος Εργασιών £000
1.	Αρδεύσεως Ιδαλίου Λτδ	1952	66	0	66	0	66	0
2.	Ενοικιάσεως Γης Ορμήδειας Λτδ	1940	28	0	28	0	32	0
3.	Ενοικιάσεως Γης Ξυλοτύμπους Λτδ	1940	34	0	34	0	34	0
4.	Ενοικιάσεως Γης Άχνας Λτδ	1939	67	0	67	0	67	0
5.	Έπαυλη Ποτίμων Πέγειας Λτδ	1950	32	0	32	0	32	0
6.	Έπαυλη Ονήσιας Λτδ	1946	48	0	48	0	48	0
7.	Λαχειοπωλών Λευκωσίας Λτδ	1979	62	2.289	63	2.457	64	2.494
8.	Γενικών Υπηρ.Κύπρου ΣΟΓΥΚ Λτδ	1971	5 (ΣΕ)	0	5 (ΣΕ)	0	5 (ΣΕ)	0
9.	Χειροτεχνική Κάτω Λευκάρων Λτδ	1962	30	3	38	1	38	2
10.	Υποδηματοποιών Λεμεσού Λτδ	1953	72	52	72	0	0	0
11.	Προμηθευτική Ραπτών Λτδ	1960	288	28	288	25	288	27
12.	Κομμωτών Λτδ	1966	1.294	515	1294	566	2.294	599
13.	Αγγειοπλαστών	1953	16	18	19	14	19	16
ΣΥΝΟΛΟ			**2.037 (ΦΠ), 5(ΣΕ)**	**2905**	**2.049 (ΦΠ), 5 (ΣΕ)**	**3.063**	**2.982 (ΦΠ), 5(ΣΕ)**	**3.138**

ΦΠ= Φυσικά Πρόσωπα
ΣΕ= Συνεργατικές Εταιρείες

6. ***ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ***

Πέραν των ασφαλιστικών υπηρεσιών που προσφέρει η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, η οποία ενεργεί ως αντιπρόσωπος της ALLIANZ, το Συνεργατικό Κίνημα επεκτείνεται στον τομέα των ασφαλειών μέσω της Παγκύπριας Συνεργατικής Εταιρείας Ασφαλιστικών Υπηρεσιών Λτδ.

Η εταιρεία έχει εγγραφεί το 1982 με σκοπό την παροχή υπηρεσιών και διευκολύνσεων ασφαλιστικής φύσης προς τους υπαλλήλους και τα μέλη των Συνεργατικών Εταιρειών. Είναι τριτοβάθμια Συνεργατική Εταιρεία και δραστηριοποιείται σε ολόκληρη την Κύπρο.

Για υλοποίηση του σκοπού για τον οποίο ιδρύθηκε συνεργάζεται με άλλες Ασφαλιστικές Εταιρείες. Η επιλογή της ασφαλιστικής εταιρείας με την οποία συνεργάζεται γίνεται με προσφορές οι οποίες συνήθως πραγματοποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Τα μέλη της εταιρείας κατά τα επισκόπηση έτη ήταν :

Έτος	Συνεργατικά Ιδρύματα	Σύνολο Ασφαλιζόμενων Ατόμων (Υπαλλήλων και Μελών)
2000	547	38.897 άτομα
2001	544	38.678 άτομα
2002	546	41.208 άτομα

Τα κεφάλαια της Εταιρείας (μετοχικό και αποθεματικό κεφάλαιο) την 31/12/2002 ήταν £1.543.478, σε σύγκριση με £1.394.624 την 31/12/2001, £1.292.712 την 31/12/2000 και £1.271.157 την 31/12/1999.

Οι εργασίες της Εταιρείας από το 1990 μέχρι και το 2002 παρουσίασαν την πιο κάτω εικόνα:

Έτος	Εισπράξεις Ασφαλίστρων £000	Πληρωμές Απαιτήσεων £000
1990	469	432
1991	584	272
1992	625	670
1993	709	431
1994	823	650
1995	867	673
1996	1.036	650
1997	1.093	844
1998	1.154	810
1999	1.510	1.212
2000	1.661	1.344
2001	1.660	1.185
2002	1.734	1.492

V. Δ Ι Α Φ Ο Ρ Α

1. *ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ*

Στις Εκτοπισμένες Εταιρείες υπήρχαν κατά την ημέρα της εισβολής καταθέσεις ύψους £17.800.000. Λόγω του εκτοπισμού των Εταιρειών αυτών και της παγοποίησης/ αναστολής εισπράξεως των προπολεμικών χρεών των μελών, οι εταιρείες αυτές αδυνατούσαν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους προς τους καταθέτες.

Με τους Νόμους 46/78 και 54/85 έχει ρυθμισθεί η αποπληρωμή των προπολεμικών προσφυγικών καταθέσεων των εκτοπισμένων Συνεργατικών Εταιρειών. Η αποπληρωμή έγινε και γίνεται από Κυβερνητικές πιστώσεις οι οποίες παραχωρήθηκαν υπό μορφή δανείων προς τις εκτοπισμένες Συνεργατικές Εταιρείες μέσω της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ.

Η αποπληρωμή έγινε σταδιακά και με δόσεις σύμφωνα με τη Νομοθεσία. Παρέμειναν ορισμένα υπόλοιπα ύψους £744.000 τα οποία στο μεταξύ έχουν μηχανογραφηθεί και συνεχίζεται η πληρωμή τους από τα υποκαταστήματα της Σ.Κ. Τράπεζας Λτδ. Με σχετική απόφαση της Κυβέρνησης οι καταθέσεις αυτές φέρουν τόκο 2% από 1/12/87 μέχρις εξοφλήσεως.

Με βάση τους πιο πάνω Νόμους έχει ρυθμισθεί και προωθηθεί και η αποπληρωμή των προπολεμικών καταθέσεων στις δύο εγκλωβισμένες Συνεργατικές Εταιρείες, τη Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Ριζοκαρπάσου και τη Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Κορμακίτη, ύψους £820.000 και £325.000 αντίστοιχα. Από τις καταθέσεις αυτές παραμένουν υπόλοιπα £37.563 για τη Σ.Π.Ε. Ριζοκαρπάσου, που πληρώνονται από το Συνεργατικό Ταμιευτήριο Καρπασίας Λτδ και £12.374 για τη Σ.Π.Ε. Κορμακίτη που πληρώνονται από τη Σ.Κ. Τράπεζα Λτδ.

2. *ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ*

Ως συνέπεια των επιπτώσεων από την Τουρκική Εισβολή και λόγω της γνωστής κρίσης στο Συνεργατικό Κίνημα κατά την περίοδο 1979/80, αριθμός Συνεργατικών Εταιρειών που ασχολούνταν κυρίως με βιομηχανικές και εμπορικές δραστηριότητες τέθηκαν υπό εκκαθάριση. Το δύσκολο, επίπονο και χρονοβόρο έργο των εκκαθαρίσεων ανέλαβε ουσιαστικά η Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών. Ως εκκαθαριστές, εκτός από μερικές εξαιρέσεις, διορίστηκαν Λειτουργοί του Γραφείου του Εφόρου.

Η εκκαθάριση των εταιρειών αυτών επισπεύδεται και προωθείται με εντεινόμενο ρυθμό παρά τα ακανθώδη νομικά προβλήματα που δυσχεραίνουν την εκκαθάριση.

3. *ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ*

Η συμμετοχή του Συνεργατικού Κινήματος σε Διεθνείς Εκθέσεις θεωρείται χρήσιμος θεσμός, διότι συμβάλλει θετικά στην προώθηση των εξαγωγών των γεωργικών προϊόντων, αλλά και στην προβολή του Συνεργατικού Κινήματος και της Κύπρου γενικότερα.

Λόγω της χρησιμότητας του Θεσμού το Συνεργατικό Κίνημα συμμετέχει σε αρκετές γνωστές Διεθνείς Εκθέσεις.

4. ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Το Συνεργατικό Κίνημα με την ολόπλευρη εξυπηρέτηση που προσφέρει στα συνεταιρισμένα μέλη του σ' όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων τους, συμβάλλει σημαντικά στη βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου.

Παράλληλα το Κίνημα, με τη δομή και το μηχανισμό του, με το ευρύ δίκτυο των τοπικών Συνεργατικών Εταιρειών που καλύπτει ολόκληρη την Κύπρο, προσφέρει και διάφορες άλλες γενικές υπηρεσίες σε ολόκληρο σχεδόν τον πληθυσμό, όπως είναι η είσπραξη των λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεφώνων κ.λ.π., η πληρωμή των Κυβερνητικών επιχορηγήσεων, αποζημιώσεων κ.α. στους δικαιούχους, η έκδοση των αδειών κυκλοφορίας μηχανοκινήτων οχημάτων (η οποία γίνεται αποκλειστικά από τα ΣΠΙ), η είσπραξη από τις Συνεργατικές Εταιρείες της υπαίθρου των τριμηνιαίων τελών κοινωνικών ασφαλίσεων των αυτοτελώς εργαζομένων, η είσπραξη του φόρου προστιθέμενης αξίας από τα υποκείμενα στο φόρο αυτό πρόσωπα από τα ΣΠΙ τα οποία είναι συνδεδεμένα (On Line) με τη Συνεργατική Εταιρεία Μηχανογραφήσεως, κ.λ.π.

Με την προσφορά του στον τόπο και την τεράστια συμβολή του στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη του συνόλου, το Συνεργατικό Κίνημα κέρδισε την εμπιστοσύνη και εκτίμηση τόσο των Κυβερνήσεων όσο και του κυπριακού λαού. Είναι για τούτο που το κοινό όλο και περισσότερο το αγκαλιάζει και αναπτύσσει συνεργασία μαζί του, με αποτέλεσμα το Κίνημα να παρουσιάζει σταθερή ανάπτυξη και πρόοδο.

Εδώ πρέπει, απλώς, να αναφερθεί ότι το Συνεργατικό Κίνημα τα τελευταία χρόνια, έχει εισφέρει σε δημόσιους και φιλανθρωπικούς σκοπούς αρκετά εκατομμύρια λίρες με μοναδικό κίνητρο την προσφορά στα κοινά και στο συνάνθρωπο, χωρίς διάθεση εντυπωσιασμού, διαφήμισης ή αυτοπροβολής. Παρενθετικά η πρόνοια για εισφορές σε φιλανθρωπικούς ή δημόσιους σκοπούς το 1998 και το 1999 ήταν £1.141.399 και £1.310.849 αντίστοιχα και η πρόβλεψη για το 2000 υπολογίζεται ότι θα κυμανθεί γύρω στα £1,2 εκατομ.

5. Η ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Το πρώτο νομικό πλαίσιο για το Συνεργατισμό τέθηκε σε ισχύ με την εισαγωγή του Περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμου το 1914. Σήμερα η λειτουργία των Συνεργατικών Εταιρειών διέπεται από τον Περί Συνεργατικών Νόμο (Αρ. 22 του 1985 και 68 του 1987 όπως τροποποιήθηκε από τους νόμους 190/89, 8/92, 22(1)92, 140(Ι)99, 140(Ι)2000, 171(Ι)2000, 8(Ι)2001, 123(Ι)2003 και 124(Ι)2003) και τους Περί Συνεργατικών Εταιρειών Θεσμούς του 1985 μέχρι 2001.

Με την εφαρμογή της νομοθεσίας περί Συνεργατικών Εταιρειών επισημάνθηκαν ορισμένα κενά και άλλες αδυναμίες σε βασικά άρθρα της. Μετά από μελέτη και επεξεργασία για αναθεώρηση των άρθρων αυτών, η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει ψηφίσει τους περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικούς) Νόμους του 2000 και 2003 (Ν.171(Ι)2000, 8(Ι)2001, 123(Ι)2003 και 124(Ι)2003), οι οποίοι δημοσιεύθηκαν

στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 22.12.2000, 16.02.2001 και 25.07.2003, αντίστοιχα. Οι τροποποιήσεις αυτές στοχεύουν στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της νομοθεσίας περί Συνεργατικών Εταιρειών και στην πιο εύρυθμη λειτουργία του θεσμού, καθώς και στην εναρμόνιση της με τις Κοινοτικές Οδηγίες που αφορούν τα πιστωτικά ιδρύματα.

Επίσης, με τον περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικό) (αρ.1) Νόμο του 2000 (Ν.140(Ι)2000) έχουν εισαχθεί στη νομοθεσία πρόνοιες σχετικά με την αντιμετώπιση του προβλήματος των ακάλυπτων επιταγών και με τον περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικό) Νόμο του 1999 (Ν.140(Ι)99) έχει δοθεί η δυνατότητα έκδοσης θεσμών για σύσταση, λειτουργία και διαχείριση σχεδίου προστασίας καταθέσεων συνεργατικών εταιρειών.

Επιπρόσθετα με τους περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικούς) Θεσμούς του 2001 (Κ.Δ.Π. 464/2001) έχει ενισχυθεί περαιτέρω η αποτελεσματικότητα της νομοθεσίας περί Συνεργατικών Εταιρειών. Σημειώνεται ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η εναρμόνιση/τροποποίηση άρθρων των Θεσμών της περί Συνεργατικών Εταιρειών νομοθεσίας με τις Κοινοτικές Οδηγίες που αφορούν τα πιστωτικά ιδρύματα.

VI. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ

1. *ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ*

Το Συνεργατικό Κίνημα στην Κύπρο σημειώνει σταθερή ανοδική πορεία και βρίσκεται σε ικανοποιητικά επίπεδα ανάπτυξης. Η συμβολή του στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των μελών του και του κυπριακού λαού γενικότερα είναι ουσιώδης. Τα επιτεύγματα αυτά του Συνεργατικού Κινήματος επιφορτίζουν τους αξιωματούχους και όλους τους φορείς του Κινήματος με αυξημένα καθήκοντα και ευθύνες. Απαιτείται απ' όλους προσήλωση στο Νόμο, τους Κανονισμούς και τις αρχές του Συνεργατισμού για σωστή διαχείριση και διεύθυνση των εταιρειών. Χρειάζεται συνεχής εκπαίδευση και αναβάθμιση του προσωπικού και των αξιωματούχων. Απαιτείται αυστηρός έλεγχος, σωστή εποπτεία και εναρμόνιση με την κυβερνητική πολιτική, στοιχεία απαραίτητα για την εδραίωση των επιτευγμάτων και την παραπέρα πρόοδο του Κινήματος.

Οι επαφές με τα Συνεργατικά Κινήματα άλλων χωρών και η συμμετοχή σε διεθνή σεμινάρια είναι απαραίτητα και ενδυναμώνουν τις προσπάθειες για παραπέρα ανάπτυξη του Κινήματος. Ιδιαίτερα αναγκαίες είναι οι επαφές με τις χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), η πολιτική των οποίων είναι όπως οι Συνεργατικές Εταιρείες διαδραματίζουν ουσιαστικότερο ρόλο σε διάφορους τομείς δραστηριοτήτων, όπως η συγκέντρωση και διάθεση της γεωργικής παραγωγής κ.λ.π. Οι επαφές με τις χώρες της ΕΕ επιβάλλονται ακόμη περισσότερο λόγω του γεγονότος ότι η οικονομική και τεχνική βοήθεια προς τους γεωργούς των χωρών αυτών διοχετεύεται μόνο μέσω Συνδέσμων / Συνεργατικών Εταιρειών παραγωγών.

Από την 1η Ιανουαρίου 2001 έχει τεθεί σε ισχύ ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου Νόμος, ο οποίος εισάγει τον κυπριακό χρηματοπιστωτικό τομέα σε καθεστώς κυμαινόμενων επιτοκίων και καταργεί το ανώτατο - δια νόμου - δανειστικό επιτόκιο του 9%. Η Υπηρεσία συνέβαλε ουσιαστικά στην αναγκαία προετοιμασία των ΣΠΙ για ομαλή μετάβαση στο νέο περιβάλλον και προέβη στις επιβαλλόμενες ενέργειες προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση με τη νέα νομοθεσία και την πολιτική της νομισματικής αρχής της Δημοκρατίας.

Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2000 και 2001, η Υπηρεσία ασχολήθηκε με την κατάρτιση ή / και εφαρμογή διαφόρων νομοθετημάτων από τα ΣΠΙ, όπως:

- "Το Σχέδιο Προστασίας Καταθέσεων":- Το Σχέδιο αυτό απαιτείται από τις οδηγίες της ΕΕ και έχει ήδη λειτουργήσει σύμφωνα με τους περί Συνεργατικών Εταιρειών (Σύσταση και Λειτουργία Σχεδίου Προστασίας Καταθέσεων) Θεσμούς του 2000. (Κ.Δ.Π. 40/2000). *(Εναρμόνιση με Κοινοτική Οδηγία 94/49/ΕΚ).*

- "Ο Νόμος για Συγκάλυψη, Έρευνα και Δήμευσης Εσόδων από ορισμένες εγκληματικές πράξεις":- Έχουν εκδοθεί και αποσταλεί οδηγίες του Εφόρου προς τα ΣΠΙ, βάσει του σχετικού Νόμου. *(Εναρμόνιση με Κοινοτική Οδηγία 91/308/ΕΟΚ).*

- "Η Νομοθετική Ρύθμιση του Προβλήματος των Ακάλυπτων Επιταγών":- Η έκδοση των σχετικών οδηγιών του Εφόρου προς τα ΣΠΙ βρίσκονται στο τελικό στάδιο της αποστολής τους, ενώ έχει ήδη τεθεί σε ισχύ σχετική τροποποίηση στη νομοθεσία περί Συνεργατικών Εταιρειών (Ν.141(Ι)/2000).

- "Ο περί Καταναλωτικής Πίστης Νόμος του 2001" (Ν39(Ι)/2001):- Με πρωτοβουλία του Τμήματος Συνεργατικής Ανάπτυξης έχει συσταθεί ειδική Επιτροπή η οποία ασχολήθηκε με την τροποποίηση των εντύπων των ΣΠΙ, έτσι που αυτά να συνάδουν με το Νόμο περί Καταναλωτικής Πίστης.

Κατά τη διάρκεια του 1999 και 2000, η Παγκύπρια Συνεργατική Συνομοσπονδία σε συνεργασία με την Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών συνέχισαν τη μελέτη του θέματος της εναρμόνισης των ΣΠΙ με τις Τραπεζικές Οδηγίες της ΕΕ. Εντός του 2001 η Παγκύπρια Συνεργατική Συνομοσπονδία, σε συνεννόηση με την Υπηρεσία έχει αποφασίσει όπως τα ΣΠΕΤ εναρμονιστούν πλήρως με τις Οδηγίες της ΕΕ που αφορούν τα πιστωτικά ιδρύματα. Η Κυβέρνηση υιοθετώντας την εισήγηση του Συνεργατικού Κινήματος υπέβαλε προς την ΕΕ τον Μάρτιο του 2001 την επίσημη της Θέση, η οποία έγινε αποδεκτή από την ΕΕ.

Η ΕΕ έχει παραχωρήσει προς τα ΣΠΙ μεταβατική περίοδο μέχρι το τέλος του 2007 για πλήρη συμμόρφωση με το Κοινοτικό Κεκτημένο. Πέραν της εναρμόνισης με το Κεκτημένο στα πλαίσια του Κεφαλαίου 3 (Ελευθερία Παροχής Υπηρεσιών) και 4 (Ελεύθερη Διακίνηση Κεφαλαίων), έχει συμφωνηθεί με την ΕΕ και ο τρόπος εναρμόνισης του Συνεργατικού Κινήματος με το Κεκτημένο στα πλαίσια του Κεφαλαίου 6 – Πολιτική Ανταγωνισμού και ειδικότερα του τομέα των Κρατικών Ενισχύσεων (State Aid). Πιο συγκεκριμένα έχει συμφωνηθεί όπως :

- § τα κέρδη των Συνεργατικών Εταιρειών που προέρχονται από δραστηριότητες με μέλη συνεχίσουν να εξαιρούνται του φόρου εισοδήματος ενώ τα κέρδη που προέρχονται από δραστηριότητες με μη μέλη θα υπόκεινται (από 1.1.2003) σε φορολογία εισοδήματος σύμφωνα με τους ισχύοντες συντελεστές φορολόγησης των εταιρειών, και
- § καταργηθεί (από 1.7.2003) η εξαίρεση καταβολής υποθηκευτικών από τα μέλη των Συνεργατικών Εταιρειών.

2. ***ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ***

Με την υποβολή της Θέσης της Κυπριακής Κυβέρνησης και την αποδοχή της από την Ευρωπαϊκή Ένωση τέθηκαν οι βάσεις για την έναρξη των απαιτούμενων μεταρρυθμίσεων προκειμένου ο Συνεργατικός Πιστωτικός Τομέας να εναρμονισθεί με το Κοινοτικό Κεκτημένο και παράλληλα να εκσυγχρονισθεί.

Με βάση τα συμφωνηθέντα μεταξύ Κύπρου και ΕΕ, η εναρμόνιση του Συνεργατικού Πιστωτικού Τομέα με το Κοινοτικό Κεκτημένο βρίσκεται σε εξέλιξη και πραγματοποιείται βάσει ενός Σχεδίου Δράσης που περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και αλλαγές στους πιο κάτω τομείς :

(1) Εναρμόνιση της νομοθεσίας περί Συνεργατικών Εταιρειών με τις Κοινοτικές Οδηγίες που αφορούν τα πιστωτικά ιδρύματα,

(2) Μεταρρυθμίσεις στα ίδια τα ΣΠΙ,

(3) Εγκαθίδρυση διευθετήσεων μόνιμης σύνδεσης (permanent affiliation) αριθμού ΣΠΙ με την Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ, βάσει της Κοινοτικής Οδηγίας 2000/12/ΕΚ,

(4) Ενδυνάμωση της εποπτικής ικανότητας της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, ως της Αρμόδιας Εποπτικής Αρχής, μέσω της ουσιαστικής αναβάθμισης και επαρκούς στελέχωσής της, της εκπαίδευσης του προσωπικού, της ενδυνάμωσης των ηλεκτρονικών συστημάτων εποπτείας καθώς και της επανεξέτασης και αναθεώρησης της διοικητικής, λειτουργικής και οργανωτικής της δομής.

Η υλοποίηση όλων των πιο πάνω (νομοθετημάτων και εναρμόνισης), όπως και η καθημερινή και συνεχής παρακολούθηση των εργασιών και δραστηριοτήτων των Συνεργατικών Εταιρειών και η σωστή καθοδήγησή τους θα συμβάλουν στην περαιτέρω ανάπτυξή τους προς το συμφέρον των μελών τους και του τόπου γενικότερα.

Είναι γεγονός ότι το Συνεργατικό Κίνημα είναι μια από τις αξιόλογες κοινωνικοοικονομικές κατακτήσεις του κυπριακού λαού. Ως θεσμός επιβάλλεται να στηριχθεί γιατί το έχει ανάγκη ο τόπος και η κοινωνία. Με την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. και τα νέα χρηματοοικονομικά δεδομένα το Κίνημα πρέπει να συνεχίσει την προσφορά του με στόχους την ομαλή προσαρμογή, τη μεταρρύθμιση και την αναβάθμιση των υπηρεσιών του στην κοινωνία. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε θέματα στρατηγικού προγραμματισμού, επιμόρφωσης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού, έγκαιρου προληπτικού ελέγχου, σωστής διοίκησης και διαχείρισης των Συνεργατικών Εταιρειών καθώς και της εξυπηρέτησης του πολίτη. Το Συνεργατικό Κίνημα όπως το απέδειξε στα 100 χρόνια της ιστορίας του, θα συνεχίσει να επικεντρώνει την προσοχή του στον άνθρωπο και στις ανάγκες των μελών του για το συμφέρον του λαού στο σύνολό του.